“Народную Волю” выдаюць свабодныя журналісты для свабодных людзей.

На прастор, на шырокі разлог
Выходзі, мой народ, грамадою...
Якуб КОЛАС

№ 48 (4300)

15 чэрвеня 2018 г.
Выдаецца з ліпеня 1995 г.
на беларускай
і рускай мовах

Выдавец:
УП «Народная Воля».
Кошт — свабодны.

Народная Воля

СТОП-КАДР

Лукашэнку ў Маскве сустрэў воўк Забівака

Учора на маскоўскім стадыёне “Лужнікі” адбылася цырымонія адкрыцця чэмпіянату свету па футболе, пасля якой прайшоў першы матч турніру паміж зборнымі Расіі і Саудаўскай Аравіі.

Графік здачы газеты не дазволіў нам аператыўна паведаміць пра яго вынік, але гэта падаецца зусім не галоўным, бо наперадзе яшчэ цэлы месяц футбола сусветнага ўзроўню. Час пагаварыць пра галы, ачкі, секунды, якасць гульні той ці іншай каманды яшчэ будзе, таму сёння мы засяродзімся на каляфутбольных падзеях, якія суправаджалі і будуць суправаджаць гэтае першынство.

Іспыт для Пуціна

Вялікі спорт даўно стаў часткай вялікай палітыкі. І пра гэта яскрава сведчыць склад кіраўнікоў дзяржаў, якія адгукнуліся на запрашэнне Крамля прыехаць у Маскву на адкрыццё чэмпіянату. Паводле інфармацыі прэс-сакратара прэзідэнта Расіі Дзмітрыя Пяскова, на адкрыццё першынства прыбылі прэзідэнт Руанды **Поль Кагаме**, кіраўнік Балівіі **Эва Маралес**, прэм’ер-міністр Лівана **Саад Харыры**, прэзідэнт Парагвая **Марыя Абда Бенітэс**, Панамы – **Хуан Карлас Варела**, наследны прынц Саудаўскай Аравіі **Мухамед ібн Салман Аль Сауд**, старшыня прэзідыума Вярхоўнага народнага сходу КНДР **Кім Ён Нам**.

Прыляцелі ў Маскву і кіраўнікі краін постсавецкай прасторы – прэзідэнт Казахстана **Нурсултан Назарбаеў**, Малдовы – **Ігар Дадон**, Таджыкістана – **Эмамалі Рахмон**, Узбекістана – **Шаўкат Мірзіёеў** і іншыя.

Лідараў еўрапейскіх краін, якія асуджаюць знешнюю палітыку Расіі, на адкрыцці першынства не было. Не выключана, што нехта з іх з’явіцца ў Расіі на працягу месяца – пакуль будзе цягнуцца першынство. Так, не выключыла магчымасці свайго візіту ў Расію канцлер Германіі Ангела Меркель. А вось каго дакладна не варта чакаць у Расіі, дык гэта палітыкаў з Англіі. Яны адкрыта байкатуюць першынство. Здаецца, менавіта прысутнасць ці адсутнасць еўрапейскіх лідараў у Расіі стане своеасаблівым іспытам для Уладзіміра Пуціна і яго палітыкі.

«Удачы братам-расіянам!»

Учора днём самалётам прыбыў у Маскву і кіраўнік Беларусі **Аляксандр Лукашэнка**. Сышоўшы з трапа, Аляксандр Рыгоравіч, што называецца, носам к носу сутыкнуўся з воўкам Забівакам – талісманам чэмпіянату свету-2018. У імправізаваным футбольным паядынку прама на лётным полі Лукашэнка ваўка перамог. Затым, узяўшы футбольны мяч у рукі, Лукашэнка пакінуў на ім свой аўтограф, а таксама пакінуў невялікае пажаданне: “Удачы братам-расіянам!”.

Пра секс, грошы і курэй…

Гучных скандалаў напярэдадні адкрыцця чэмпіянату свету не было. А вось кур’ёзы ёсць. Так, заўзятарам зборнай Нігерыі, якія прывыклі наведваць матчы сваёй зборнай у кампаніі курэй, забаранілі праносіць птушак на стадыён у Калінінградзе, дзе іх каманда правядзе матчы групавога этапу. Як гэтая забарона адаб’ецца на выніках нігерыйскай зборнай – паглядзім.

А вось бразільскія футбалісты прыехалі на чэмпіянат свету з установкай ад урача каманды: секс толькі па графіку! “Дзяўчатам і жонкам футбалістаў будзе забаронена знаходзіцца разам са спартсменамі штодня. Спатканні будуць дазваляцца толькі ў вольныя ад гульняў дні. Для сустрэч будуць адведзены спецыяльныя памяшканні”, – сказаў доктар каманды.

Калі сексуальнае жыццё футбалістаў зборнай Бразіліі пад пільным кантролем, то ў расійскіх дзяўчат падчас чэмпіянату свету яго можа ўвогуле не быць. Прынамсі, з замежнікамі. Так, дэпутат Дзярждумы, старшыня камітэта па пытаннях сям’і, жанчын і дзяцей Тамара Плятнёва заявіла, што падобныя паводзіны прыводзяць да нараджэння дзяцей у няпоўных сем’ях. “Мы сваіх дзяцей павінны нараджаць. Я не нацыяналіст, але тым не менш…” – сказала дэпутат.

Пакінем у спакоі фізіялогію і скажам колькі слоў пра больш матэрыяльнае. А канкрэтна – пра грошы. Вядома, што каманда-пераможца чэмпіянату свету атрымае ад ФІФА грашовую прэмію ў памеры 38 мільёнаў еўра. Акрамя таго, у кожнай зборнай ёсць свая матывацыя. Так, тыя ж бразільцы ў выпадку перамогі на турніры атрымаюць па мільёне долараў кожны.

Дарэчы, перавагу гэтай зборнай аддаюць і букмекеры. Шанцы землякоў легендарнага Пеле расцэньваюцца 1 да 5. Далей ідуць зборныя Германіі і Іспаніі. Але, як вядома, прагнозы – справа няўдзячная, таму глядзім, балеем, перажываем!

Антон ВІТАЛЬЕЎ.

СЛОВА ФЕМІДЫ

Вярхоўны суд пакінуў у сіле прыгавор публіцыстам «Рэгнума»

14 чэрвеня Вярхоўны суд вынес рашэнне па апеляцыйнай скарзе Юрыя Паўлаўца, Дзмітрыя Алімкіна і Сяргея Шыпценкі. Скарга засталася без задавальнення, а прыгавор – пяць гадоў пазбаўлення волі з адтэрміноўкай на тры гады – у сіле.

– Прыгавор пакінуць без змен, апеляцыйную скаргу – без задавальнення, – зачытаў рашэнне суда старшыня на працэсе суддзя Вярхоўнага суда Уладзімір Давыдаў, паведамляе nn.by.

Падчас першага пасяджэння ў Вярхоўным судзе 12 чэрвеня асуджаныя прасілі адмяніць прысуд і ўсе абвінавачанні з іх зняць. Скаргу разглядалі трое суддзяў Вярхоўнага суда.

Пракурор Андрэй Савановіч падчас свайго выступлення папрасіў суд пакінуць прысуд без змен, а апеляцыйную скаргу – без задавальнення.

СУД ДЫ СПРАВА

4 гады калоніі з пазбаўленнем звання маёра

У Кобрыне закончыўся гучны судовы працэс, які цягнуўся з мінулага года

На лаве падсудных апынуўся старшы ўчастковы Кобрынскага РАУС **Сяргей Куляшоў**. Яго абвінавачвалі ў перавышэнні ўлады або службовых паўнамоцтваў. Пацярпелы, жыхар вёскі Беразно Кобрынскага раёна **Анатоль Глыцюк,** сцвярджаў, што міліцыянер зламаў яму нагу.

Характэрна, што на апошнія судовыя пасяджэнні, якія аднавіліся на гэтым тыдні, супрацоўнікі Кобрынскага РАУС прыходзілі ледзь не ў поўным складзе. Да суда абвінавачаны ўчастковы міліцыянер быў затрыманы, а калі пачаўся працэс – з лістапада мінулага года – пад хатнім арыштам.

А сутнасць гісторыі такая.

У жніўні 2017 года, са слоў пацярпелага Анатоля Глыцюка, ён вяртаўся з Брэста з пахавання і ўжо ішоў па вёсцы, як каля яго спыніўся міліцэйскі аўтамабіль. З машыны выйшаў участковы С.Куляшоў. Слова за слова, і міліцыянер ударыў вяскоўца па назе з такой сілай, што той упаў… На Глыцюка склалі адміністрацыйны пратакол за знаходжанне ў грамадскім месцы ў нецвярозым выглядзе і адпусцілі дадому. Калі праз дзень ён звярнуўся ў бальніцу, то медыкі дыягнаставалі ў яго пералом нагі. 9 дзён Анатоль Глыцюк правёў у бальніцы, яшчэ тры месяцы насіў гіпс. Сваякі вяскоўца настаялі, каб ён напісаў заяву на міліцыянера, што той перавысіў свае паўнамоцтвы, і пачалі тэлефанаваць на розныя «гарачыя лініі». 30 жніўня 2017 года міліцыянера Сяргея Куляшова затрымалі.

У лістападзе пачаліся судовыя слуханні, а прысуд быў вынесены 13 чэрвеня. Суддзя **Пётр Цімашэнка** цалкам падтрымаў пазіцыю дзяржабвінавачання, і ўчастковага міліцыянера асудзілі на 4 гады пазбаўлення волі ў калоніі ўзмоцненага рэжыму, без канфіскацыі, з выплатай пацярпеламу 3000 тысяч рублёў кампенсацыі, з пазбаўленнем права займаць пасады прадстаўніка ўлады ў органах МУС тэрмінам на 5 гадоў. Таксама Куляшоў пазбаўлены спецыяльнага звання маёр міліцыі.

Прысуд Кобрынскага раённага суда яшчэ не ўступіў у законную сілу, у Сяргея Куляшова ёсць 10 дзён, каб абскардзіць гэтае рашэнне ў вышэйшай судовай інстанцыі.

Вольга ГРЫНЯВІЦКАЯ.

ТОЧКА ЗРЕНИЯ

Александр ФЕДУТА

Пушкин и битва с дураками

В день рождения Пушкина руководство Организации Объединенных Наций и руководители дипломатических миссий при ООН совершили показательный шаг. Прочли стихи Александра Сергеевича и вывесили соответствующие ролики в интернете.

Представитель Республики Беларусь, бывший помощник президента Республики Беларусь Валентин Рыбаков прочел стихотворение «Клеветникам России». Для тех, кто не в курсе. Стихотворение Пушкиным написано после того, как в парламенте Франции герой борьбы за свободу США и демократию во Франции маркиз де Лафайет выступил в поддержку повстанцев, с оружием в руках отстаивавших идею возрождения Речи Посполитой. Той самой, в которую входили и наши земли. Кстати, большинство повстанцев и жили на территории современной Беларуси, и воевали здесь, и были вынуждены потом эмигрировать.

Пушкина понять можно. Он был верноподданным Российской империи, принадлежал к многовековому российскому дворянскому роду, а потому ожидать, что он будет вести себя по-другому в данной ситуации – кроме как напишет гневную отповедь Лафайету, требовавшему свободу тем, кого он называл поляками, было бы трудно. Правда, Александру Сергеевичу возразил не менее родовитый князь Петр Андреевич Вяземский: «Пушкин в стихах своих «Клеветникам России» кажет им шиш из кармана. Он знает, что они не прочтут стихов его, следовательно, и отвечать не будут на вопросы, на которые отвечать было бы очень легко, даже самому Пушкину. За что возрождающейся Европе любить нас? Вносим ли мы хоть грош в казну общего просвещения? Мы тормоз в движениях народов к постепенному усовершенствованию, нравственному и политическому. Мы вне возрождающейся Европы, а между тем тяготеем к ней. Народные витии (…) могли бы отвечать ему коротко и ясно: мы ненавидим, или, лучше сказать, презираем вас, потому что в России поэту, как вы, не стыдно писать и печатать стихи, подобные вашим». Хорошо ответил, точно и не оскорбительно.

Эту историю Валентин Рыбаков может не знать. Не филолог он, не пушкинист. Но другую историю – недавнюю – Валентин Борисович Рыбаков помнить должен. В 2015 году, когда он работал заместителем министра иностранных дел, в Могилеве был установлен памятник Пушкину. Причем на постаменте его были выбиты строки из этого самого стихотворения Пушкина. Фактически гимн всемогуществу Империи был воспет посреди земли, где гибли борцы с Империей. Разумеется, это вызвало возмущение небезразличных граждан, и мэрия Могилева, допустившая бестактность с установкой соответствующего монумента, бестактность свою исправила: памятник Пушкину оставила, а вот цитату удалила.

Я понимаю, что уроженцу Томска Валентину Рыбакову историческая география, как говорится, по барабану. Но русский язык он, как мне кажется, понимать должен. И во время чтения пушкинских строк вслух он транслирует все-таки смыслы, а не только звуки. И какой же смысл он вкладывает в эти, например, строки:

Иль нам с Европой спорить ново?
Иль русский от побед отвык?
Иль мало нас? Или от Перми до Тавриды,
От финских хладных скал до пламенной Колхиды,
От потрясенного Кремля
До стен недвижного Китая,
Стальной щетиною сверкая,
Не встанет русская земля?..

То есть, конечно, если бы он прочел эти стихи внукам, укладывая их в колыбельку, или друзьям на дружеской вечеринке, или даже – хрен с ним! – в гостях у полномочного представителя России в ООН господина Небензи – слова не скажу. Это его частное дело. Но выбор стихотворения, размещенного в интернете от имени полномочного представителя Республики Беларусь в ООН – это уже не частное дело. Это политический акт, совершенный от имени государства. От имени министра Владимира Макея, пытающегося наладить дипломатический диалог с Европой. От имени президента Александра Лукашенко, заявившего о многовекторности белорусской политики во время «Минского диалога». Наконец, от имени каждого гражданина Республики Беларусь.

Интересно, Чрезвычайный и Полномочный Посол Республики Беларусь Валентин Рыбаков отдает себе в этом отчет? Или его коллеги в беседе с журналистами будут пожимать плечами и говорить:

– Ну, дурость сделал, бывает…

Бывает. Во время Олимпиады другой чиновник «сделал дурость» – прошел в составе белорусской делегации с российским флагом. С рук сошло. Получил подарок. Но это все-таки был не посол, а пешка. А тут вот – целый бывший помощник президента!

Я не против того, чтобы белорусские дипломаты проявляли знание российской поэзии. Но пусть они делают это умно. Прочел бы Рыбаков вслух, например, «Погасло дневное светило» или «Буря мглою небо кроет» – вопросов бы не было. Продемонстрировал бы хорошую память, прочитав наизусть «Медного всадника», – и Бог с ним! Но читать стихи, в которых поэт бросает вызов Франции и Польше, – это совсем не согласуется с современной внешнеполитической доктриной Республики Беларусь (!).

И главное: за эту глупость белорусского дипломата, и не только глупость, но и вопиющее бескультурье, – ибо если не глупость и бескультурье, то явный внешнеполитический демарш, на который Рыбакова никто не уполномочивал, – кто будет отвечать? Пушкин?

Да уж. Для кого – день рождения Пушкина. Для кого – день русского языка. А для меня – профессиональный праздник, воспетый Андреем Макаревичем:

Сегодня самый лучший день!
Сегодня – битва с дураками!

ПРАТЭСТ

«Міністэрства культуры ва ўсім вінавата»

Аўтар праекта зон аховы Курапатаў тлумачыць, дзе парушаны закон.

Гісторык архітэктуры і рэстаўратар Вольга Кукуня разам з Таццянай Косціч распрацоўвалі праект зон аховы Курапатаў, які быў зацверджаны пастановай Міністэрства культуры №15 ад 12 мая 2004 года.

Менавіта гэтыя межы зон аховы парушыў забудоўшчык рэстарана «Поедем, поедим». У 2012 годзе гэта пацвердзілі Міністэрства культуры і Генеральная пракуратура. Але незаконныя пабудовы засталіся на месцы. Бо Міністэрства культуры вырашыла закон змяніць: у новым праекце яно зменшыла зоны аховы, якія зацвердзіла пастановай ад 1 снежня 2014 года. Так раней нелегальныя пабудовы рэстарана «Поедем, поедим» сталі легальнымі.

– Міністэрства культуры вінавата ва ўсім, – кажа Вольга Кукуня. – Я гэтую сітуацыю з рэстаранам увогуле не разумею. Зрабілі б яны на пару кіламетраў убок. Там жа хапае месца, каб пабудаваць рэстаран. Гэта наўмыснае дзеянне...

У праекце Кукуні–Косціч зоны аховы гісторыка-культурнай каштоўнасці на адрэзку мяжы з рэстаранам складалі 150 метраў. У новым праекце яны зменшаны да 50 метраў.

Вольга Кукуня тлумачыць, што калі рабілі праект, то ўлічвалі відавыя пункты і ўмовы захавальнасці помніка. Паколькі на час распрацоўкі на гэтай тэрыторыі ўжо была заправачная станцыя, зрабілі шырыню 150 метраў. Калі б яе не было – шырыня зон аховы магла быць яшчэ большая.

– У нас і ў галаве не было, што хтосьці можа пабудаваць там нешта забаўляльнае, лазні, яшчэ нешта», – дзівіцца яна. І дадае: – Вялікую ролю ў апазнавальнасці гэтага комплексу іграюць крыжы. Чым раней ты іх бачыш, набліжаючыся да месца, тым мацнейшы вобраз. Я калісьці Бабін Яр праязджала ў Кіеве. Я не ведала, што ён там, але мяне кожны раз ахопліваў жудасны стан. І мы гэтым кіраваліся: лепшы відавы пункт, і каб проста так машыны не спыняліся там. Раней там і вогнішчы палілі, шашлыкі смажылі...

Вольга Кукуня яшчэ раз звяртае ўвагу на тое, што прадстаўлены імі праект быў зацверджаны цалкам і ён меў законную сілу.

Тэрыторыя рэстарацыі на фоне курапацкіх крыжоў

Дзеянні Міністэрства культуры ў галіне рэстаўрацыі Вольга Кукуня ацэньвае як непрафесійныя.

– Глядзіце, 2012 год (*у якім Міністэрства культуры і Генеральная пракуратура зафіксавалі парушэнне заканадаўства.* – **Аўт.**). Цяпер 2018-ы. Што за гэты час Міністэрства культуры зрабіла? Дабівалася зносу гэтай пабудовы і пераносу ў іншае месца? Не! Гэтая арганізацыя займалася тым, каб перарабілі праект (*зон аховы.* – **Аўт.**). Займаліся тым, каб зрабіць горш і пакінуць тое, што было зроблена з парушэннем норм, – абураецца Вольга Кукуня.

Паводле яе слоў, нават калі было выяўлена парушэнне, забудову можна і трэба было перанесці. Зрабіць гэта, кажа яна, вельмі проста.

– Гэта ж не тое, каб знесці іх і спаліць. Усё разбіраецца, пераносіцца на новае месца па кальцавой. Там не так і шмат аб’ектаў харчавання, – кажа Вольга. – Усталявалі б усё гэта за два месяцы і ўжо кармілі б усю кальцавую. Але яны гэтага чамусьці не хочуць. Нейкая маніякальная ўпартасць… Я гэтага не разумею.

– Там жа не камень, не бетон, звычайныя бярвёны. У каго такая нянавісць да Курапатаў?! – задаецца пытаннем Вольга Кукуня.

Аляксандра ДЫНЬКО.
(Радыё Свабода.)

Народная Воля http://www.nv-online.info
15 ЧЭРВЕНЯ 2018 г.

РАКУРС

«Сваім» – грошы з дзяржбюджэту, «чужым» – дулю…

У краіне літаральна на ўсё не хапае грошай: на пенсіі, на льготны праезд для студэнтаў і пенсіянераў у грамадскім транспарце, на новае медыцынскае абсталяванне, на рамонт медустаноў і г.д. і г.д. У той жа час з дзяржаўнага бюджэту год за годам немалыя сродкі выдаткоўваюцца на грамадскія арганізацыі.

Якім дакументам санкцыянавана такое нахабнае выкарыстанне грошай падаткаплацельшчыкаў?

Хто вырашае, што Саюзу пісьменнікаў Беларусі, які ўзначальвае небезвядомы М.Чаргінец, дзяржава мусіць дапамагаць, а, напрыклад, другому Саюзу пісьменнікаў, альтэрнатыўнаму – не?

І чаму з 2,8 тысячы грамадскіх аб'яднанняў, зарэгістраваных у Беларусі, асобага стаўлення ад дзяржавы "заслужылі" адзінкі?

Адказ на гэтыя пытанні вельмі простыя. Некаторыя грамадскія аб'яднанні трапляюць у спіс структур, на якія выдзяляюцца грошы з дзяржбюджэту ў адпаведнасці з указамі прэзідэнта.

Так, яшчэ ў 2006 годзе Аляксандр Лукашэнка падпісаў указ ***"Аб некаторых пытаннях дзейнасці грамадскага аб'яднання "Саюз пісьменнікаў Беларусі"***, якім прадугледжваецца, пачынаючы з 2007 года, *"пры фарміраванні праекта рэспубліканскага бюджэту на чарговы фінансавы (бюджэтны) год вызначаць сродкі на дзейнасць Саюза пісьменнікаў"*. Дакументам нават вызначана, чым канкрэтна будзе дапамагаць дзяржава грамадскаму аб'яднанню – аплачваць працу работнікаў апарату праўлення саюза (у межах пяці штатных адзінак) і кіраўнікоў абласных і Мінскага гарадскога аддзяленняў арганізацыі, а таксама пакрываць выдаткі на транспарт, камандзіровачныя, камунальныя паслугі і паслугі сувязі. Дзяржава бярэ на сябе выдаткі, звязаныя *"з забеспячэннем матэрыяльна-тэхнічнай базы і правядзеннем мерапрыемстваў па прапагандзе мастацкай літаратуры"*. Акрамя таго, згодна з прэзідэнцкім указам, Саюз пісьменнікаў Беларусі атрымаў у арэнду памяшканне, транспарт, аргтэхніку сродкі сувязі і г.д. Дарэчы, за арэнду плошчаў у цэнтры Мінска на Фрунзе, 5 чаргінцоўскі Саюз пісьменнікаў плаціць па льготным каэфіцыенце, які складае 0,1% да базавай стаўкі арэнднай платы. Нагадаю: у так званым Доме літаратара некалі знаходзіўся Саюз беларускіх пісьменнікаў, але ўлады яго адтуль выкінулі. Пазбавілі і ўсялякай фінансавай падтрымкі. Вядома ж, з-за прынцыповай пазіцыі. Многія яго сябры ў штыкі ўспрынялі некаторыя дзеянні ўлад.

Але вернемся да праўладнага Саюза пісьменнікаў Беларусі. Колькі канкрэтна грошай ідзе з дзяржбюджэту на яго дзейнасць, які, паводле апошніх дадзеных, аб'ядноўвае 613 чалавек (колькі з іх сапраўдных майстроў слова – лічыце самі)?

2018 год – 297 тысяч 940 рублёў,
2017-ы – 286.905,
2016-ы – 248.152,
2015-ы – 228.755 рублёў.

Калі камусьці гэтыя лічбы падаюцца не катастрафічна вялікімі (напрыклад, на выплату пенсій з бюджэту летась было выдаткавана больш за 740 мільёнаў рублёў, сёлета гэтыя лічбы ўвогуле могуць скласці 1,5 мільярда), то не трэба забывацца, што яшчэ немалую капейчыну атрымліваюць іншыя грамадскія аб'яднанні і ўсялякія структуры, напрыклад дзяржаўныя тэлеканалы. Вось толькі некалькі лічбаў.

Ілюстрацыйнае фота.

Так, у 2018 годзе з дзяржаўнага бюджэту будзе выдаткавана:

Нацыянальнай дзяржаўнай тэлерадыёкампаніі – 76 мільёнаў 750 тысяч 146 рублёў,
Міждзяржаўнай тэлерадыёкампаніі "Мир" – 7.846.840,
тэлеканалу АНТ – 2.850.660,
«Сталічнаму тэлебачанню» – 1.935.813,
Беларускаму фізкультурна-спартыўнаму таварыству «Дынама» – 6.219.072,
Добраахвотнаму таварыству садзейнічання арміі, авіяцыі і флоту РБ – 7.100.850 рублёў.

Агулам гэта ўжо больш за 100 мільёнаў рублёў, альбо 50 мільёнаў долараў. Але ж у табліцы выдаткаў бюджэту ўзгадваюцца і іншыя грамадскія аб'яднанні і ўстановы, якія ва ўсім свеце не існуюць за дзяржаўны кошт. Напрыклад, страхавыя кампаніі альбо банкі.

І, нарэшце, ёсць яшчэ адно грамадскае аб'яднанне, якое шчодра фінансуецца з бюджэту краіны, – БРСМ. Маладзёжная арганізацыя атрымлівае не такія ўжо і малыя сродкі. Вось дзяржаўныя выдаткі апошніх гадоў на БРСМ:

2018 год – 6 мільёнаў 808 тысяч 879 рублёў,
2017-ы – 6.201.468,
2016-ы – 6.246.767,
2015-ы – 5.038.408,
2014 год – 4.314.542 рублі.

Грошы Беларускаму рэспубліканскаму саюзу моладзі з нашых падаткаў выдзяляюцца таксама ў адпаведнасці з указам прэзідэнта ***"Аб некаторых пытаннях дзяржаўнай падтрымкі грамадскага аб'яднання "Беларускі рэспубліканскі саюз моладзі"***. Прыняты ён быў у 2003 годзе, і перыядычна (у 2009-м, 2012-м, 2018-м) у дакумент уносяцца змены. Так, апошнім разам у адпаведнасці з прэзідэнцкім указам дзяржфінансаванне БРСМ падоўжана да 2020 года. З дакумента таксама вынікае, што і мясцовыя ўлады мусяць дапамагаць "камсамольцам", указам прадпісваецца *«бягучае ўтрыманне тэрытарыяльных камітэтаў ГА «БРСМ» ажыццяўляць за кошт сродкаў адпаведных мясцовых бюджэтаў»*.

ДАРЭЧЫ

«Белая Русь» існуе на ўнёскі?

Нельга не заўважыць, што з дзяржаўнага бюджэту не фінансуецца праўладнае РГА "Белая Русь", якое афіцыйна заяўляе, што галоўным напрамкам сваёй дзейнасці лічыць забеспячэнне грамадскай падтрымкі палітыкі Аляксандра Лукашэнкі.

Улады любяць падкрэсліць, што "Белая Русь" – адно з самых масавых грамадскіх аб'яднанняў краіны (праўда, наколькі добраахвотна растуць яго шэрагі, як кажуць, пытанне рытарычнае) і, маўляў, арганізацыя сама сябе забяспечвае. Але ў БРСМ, напрыклад, членаў значна больш, чым у "Белай Русі", – паўмільёна "камсамольцаў" супраць 171 тысячы сябраў "Белай Русі", аднак Саюз моладзі не адмаўляецца ад дзяржаўнай падтрымкі ў выглядзе пералічэнняў бюджэтных сродкаў.

– *Наша арганізацыя існуе выключна за кошт унёскаў*, – сцвярджае бухгалтар "Белай Русі" **Жанна Тарарук**. – *За апошнія гадоў восем ні ад кога ні рубля не атрымалі, толькі членскія ўнёскі.*

– Магчыма, унёскі вялікія?

– 0,3 працэнта ад даходу члена арганізацыі.

– Ад даходу ці зарплаты? Калі сябра "Белай Русі", напрыклад, прадасць кватэру, то мусіць пералічыць 0,3 працэнта ад здзелкі на рахунак арганізацыі?

– Ёсць пералік даходаў, якія абкладаюцца членскімі ўзносамі. Гэта выплаты за выканаўную працу.

Дырэктар інстытута "Палітычная сфера" **Андрэй Казакевіч** лічыць, што ў заявах адносна самастойнага і незалежнага ад дзяржавы існавання праўладных арганізацый ёсць пэўная доля хітрыкаў.

– *Сапраўды, фармальна з бюджэту пералічэнняў "Белай Русі" няма*, – выказвае сваё меркаванне палітолаг. – *Але ёсць звесткі, што ў свой час арганізацыі фінансава дапамагалі дзяржаўныя прадпрыемствы і прыватныя структуры, ахвяравалі прадпрымальнікі, праўда, не ясна, як гэтая дапамога афармляецца: грошы ідуць на рахунак альбо проста перадаюцца наяўнымі?*

Акрамя таго, трэба мець на ўвазе, што "Белая Русь" мае магчымасць выкарыстоўваць інфраструктуру дзяржаўных органаў, прадпрыемстваў і гэта таксама можна лічыць фінансавым унёскам. Тыя ж з'езды арганізацыі праходзяць у Палацы Рэспублікі (толькі адна гадзіна арэнды памяшканняў Вялікай залы палаца для правядзення мерапрыемстваў каштуе 1,5 тысячы рублёў. – **М.Э.**). *У той жа час праз вялікую арэндную плату іншыя грамадскія аб'яднанні, асабліва ў рэгіёнах, не могуць мець памяшкання і адпаведна юрыдычны адрас – а гэта ўжо прычына для адмовы ў рэгістрацыі. Таксама арганізацыі кшталту "Белай Русі" могуць выкарыстоўваць валанцёрскую сілу, асабліва падчас розных палітычных кампаній. І калі іншыя грамадскія структуры мусяць шукаць на такія рэчы сродкі, то праўладныя гэтай неабходнасці пазбаўлены.*

ПОГЛЯД

Рыгор СІТНІЦА, старшыня Саюза мастакоў Беларусі:

«Дзяржава павінна дапамагаць творчым саюзам»

Як да такога няроўнага стаўлення дзяржавы да грамадскіх арганізацый адносяцца кіраўнікі тых структур, якія пазбаўлены дзяржпадтрымкі?

– Мы выжываем – не скажу, што лёгка, хутчэй – цяжка, толькі дзякуючы таму, што ёсць захаваная маёмасць, мастацкі камбінат і некаторыя прэферэнцыі з боку дзяржавы, – *кажа кіраўнік Саюза мастакоў* ***Рыгор Сітніца.*** – Я лічу, што для таго, каб існаванне было плённым, падтрымка ад дзяржавы павінна быць. Ва ўсялякім разе саюзам, якія ствараюць нацыянальную культуру, фарміруюць гісторыю нацыі, шмат робяць у сацыяльным плане. Пра такія саюзы дзяржава павінна клапаціцца. Вядома, што ў еўрапейскіх краінах грамадскія арганізацыі сумесна з дзяржавай досыць эфектыўна вырашаюць цэлы шэраг надзённых пытанняў.

Як гэтая дапамога можа выглядаць у нас? Хутчэй праз гранты, праз заказы, каб усё было празрыста. Гэта будзе і падтрымка, і рэальная справа, а не проста ўбуханне грошай невядома на што.

– На мой погляд, справа не толькі ў фінансавай падтрымцы адных і ігнараванні другіх, – *кажа старшыня Таварыства беларускай мовы* ***Алена Анісім***, – а ў тых палёгках, якія маглі быць зроблены абсалютна для ўсіх грамадскіх арганізацый. Таму што плаціць арэнду па камерцыйных коштах для арганізацыі, якая не мае права займацца камерцыйнай дзейнасцю, – гэта заведама ставіць яе ў вельмі цяжкія ўмовы. Напрыклад, ТБМ за арэнду невялічкага памяшкання і камунальныя паслугі плаціць у месяц каля тысячы еўра. У той жа час Саюз пісьменнікаў альбо БРСМ маюць ільготы. На мой погляд, гэта сведчанне таго, што дзяржава не зацікаўлена ў развіцці сапраўднай грамадскай супольнасці.

Думаю, было б някепска, каб у святле прапаноў аб папраўках у Закон аб дзяржаўна-прыватным партнёрстве дзяржава павярнулася тварам для грамадскіх арганізацый і дала ім некаторыя прэферэнцыі. Бо мы не можам мець свабоднага грамадства, калі грамадскія аб'яднанні, палітычныя партыі, рухі не будуць свабодна ажыццяўляць сваю дзейнасць і не будуць уключаны ў працэс дзяржаўнага будаўніцтва.

Марыя ЭЙСМАНТ.

ДЫСКУСІЯ

Уладзімір НЯКЛЯЕЎ

Жыццё побач з Расіяй

Тэзісы выступлення ў тэледэбатах «Жыццё побач з Расіяй»

4 чэрвеня 2018, Кіеў

Мы дыскутуем па трох асноўных пытаннях. Першае: ці могуць краіны, якія суседнічаюць з Расіяй, пачувацца ў бяспецы? Другое: разглядае Расія гэтыя краіны, як незалежныя, ці яны для яе – пратэктарат? І ўрэшце – нашы адносіны да Расіі.

У мяне няма ніякіх фобій, у тым ліку расійскай. Я не русафоб. Тое, што я пішу і кажу пра Расію, прадыктавана жаданнем бачыць яе не такой, якая яна ёсць сёння. Умоўна кажучы, не пуцінскай. Хоць праблема, вядома, глыбей. Расія такая, якая яна сёння ёсць, не таму, што такі Пуцін. Наадварот: Пуцін такі, бо такая Расія.

На пачатку дэбатаў па праблеме бяспекі краін, якія суседнічаюць з Расійскай Федэрацыяй, спытаемся: а ці адчуваюць сябе ў бяспецы яе грамадзяне? Народы, якія яе насяляюць? У бяспецы не ад знешняга ворага – ад самой Расіі?

Гістарычны досвед паказвае, што не. Столькі, колькі знішчыла Расія сваіх, не знішчылі ўсе разам узятыя чужыя.

Расія небяспечная найперш для самой сябе. А тое, што нясе небяспеку для сябе, небяспечнае і для іншых. Як міна, граната або вар'ят… І ўжо толькі па гэтай прычыне пачуваць сябе ў бяспецы побач з Расіяй немагчыма.

Трагедыя Расіі перакінулася з ХХ у ХХІ стагоддзе, бо ў ёй, у імперыі перыяду распаду, дасюль не скончылася грамадзянская вайна, якая вынікла з рэвалюцыі 1917 года. У гэтай вайне не перамаглі ні чырвоныя, ні белыя – і ў выйгрышы аказаліся шэрыя. І ў гэтай няскончанай грамадзянскай вайне, вынікам якой можа стаць самазнішчэнне, Расія вядзе яшчэ і знешнія войны.

Знаходзячыся ва Украіне, супраць якой Расія вядзе вайну, частку тэрыторыі якой яна захапіла, выдаючы захоп за вяртанне «исконно русских земель», нават некарэктна пытацца: ці разглядае Расія суседнія краіны як незалежныя дзяржавы? Відавочна, што не. Украіна для Расіі – пратэктарат. Як і Беларусь, якой яшчэ на пачатку прэзідэнцтва Пуціна было прапанавана ўступіць у склад Расійскай Федэрацыі. Прапанова дасюль не адменена. Больш за тое: праз палітыку цалкам залежнага ад Расіі беларускага кіраўніцтва Беларусь незалежная толькі фармальна. Рэальна яна не самастойная ні ў эканамічных, ні ў палітычных, ні ў вайсковых адносінах.

Адносіны да Украіны і Беларусі як да калоній – даўняя палітыка Расіі. Яшчэ ў XVIII стагоддзі Кацярына ІІ пісала Фрыдрыху ІІ, што Еўропа была б больш бяспечнай, калі б паміж Берлінам, дзе нарадзіўся Фрыдрых, і Пецярбургам, дзе правіла Кацярына, не было сталіц іншых дзяржаў. Гэта значыць, не было б Варшавы, Прагі, Кіева, Рыгі, Вільнюса, Мінска... Менавіта такую «бяспечную» палітыку ў дачыненні не толькі да Беларусі з Украінай, а і да ўсёй усходняй Еўропы праводзіць Расія на працягу трох апошніх стагоддзяў.

Ёсць два спосабы дзеянняў у адказ на такую палітыку. Адзін з іх, які дэманструе Беларусь, скіраваны на тое, каб задобрыць Расію. Ледзь што не так – скласці лапкі і круціць хвастом. Але што можа быць вынікам такіх палітычных «хітрыкаў»? Толькі каманда: «К ноге!» – і туфель лізаць.

Другі спосаб дэманструе Украіна. Гэта адкрытае супрацьстаянне імперскім памкненням Расіі, барацьба за незалежную дзяржаву. Такія дзеянні дорага каштуюць, але з іх і вынікае дарагое. Яны ўзвышаюць нацыю. Надаюць ёй адчуванне годнасці, робяць народ народам, дзяржаву дзяржавай. Яны напаўняюць ідэю незалежнасці зместам.

Спадзявацца на тое, што ў бліжэйшай перспектыве палітыка Расіі зменіцца, не выпадае. Свядомасць Расіі, ці іначай руская ідэя (у цяперашняй выяве «Русский мир»), – стагоддзямі нязменная. Колькі б рускае праваслаўе ні казала пра нейкую боскасць рускай ідэі, яна, як яе ні круці, упіраецца ў рэшце рэшт у самадзяржаўе. Пятроўскае, кацярынінскае, сталінскае, пуцінскае…

Адзін з маіх апанентаў сказаў, што выратаванне Беларусі і Украіны, увогуле ледзьве не ўсёй Еўропы – у знікненні Расіі. Я ў прынцыпе не прымаю ідэю выратавання праз нечае знікненне. Жыццё ратуецца жыццём. Яно не знікае, а змяняецца, і Расіі, каб не знікнуць, трэба змяняцца. Дык вось той, хто не падстройваецца пад яе імперскія, згубныя для яе самой памкненні, а супрацьстаіць ёй у гэтым, не толькі ратуецца сам, але і ёй дапамагае ўратавацца. Змяніцца, а значыць – выжыць. І калі-небудзь Расія скажа Украіне дзякуй за гэта. А можа быць, нават знойдзе ў сабе сілы, чаго ніколі яшчэ не рабіла, пакаяцца перад сваім народам і перад народамі-суседзямі.

ЧУЛІ?

У Маскве адкрыўся Арт-цэнтр Андрэя Вазнясенскага

У Маскве на Вялікай Ардынцы адкрыўся Арт-цэнтр Андрэя Вазнясенскага. Знакаміты паэт сябраваў з Васілём Быкавым і Рыгорам Барадуліным, часта бываў на возеры Свіцязь і ў вёсцы Расна пад Брэстам, дзе старшынёй калгаса быў Уладзімір Бядуля ("лятаючы мужык" – паводле Вазнясенскага). Беларусі і беларусам паэт прысвяціў шмат сваіх твораў.

У новаадкрытым цэнтры наведвальнікі пабачаць самыя сучасныя мультымедыйныя тэхналогіі: тэлевізары на сценах паказваюць вынайдзеныя паэтам-шасцідзясятнікам "відэомы", зняўшы са сцяны навушнікі, можна праслухаць вершы ў непаўторным аўтарскім чытанні. Ёсць у цэнтры і ўласна музейны куток – кабінет Андрэя Вазнясенскага, якога Р.Барадулін назваў "рускай мовы вялікім прыгонным".

Міхась ЗАГОРСКІ.

УЧОРА

У дырэктара БелаПАН Алеся Ліпая больш за 7 гадзін праводзіліператрус

Санкцыю на правядзенне следчых дзеянняў падпісаў пракурор горада Мінска.

Прадстаўнікі ДФР прыйшлі да Ліпая 14 чэрвеня прыблізна ў 7 гадзін. Ліпай адразу ж звязаўся з праваабаронцам Алесем Бяляцкім і да яго прыходу не адчыняў дзверы. Паводле слоў Бяляцкага, ён прасіў следчую групу ўзяць яго ў якасці панятога, але праваабаронцу ў гэтым было адмоўлена. У якасці панятых следчыя запрасілі работнікаў жыллёва-камунальнай службы.

Пасляператрусу Алеся Ліпая павезлі на допыт ва ўпраўленне ДФР КДК па Мінскай вобласці.

З асабістай справы

Алесь Ліпай – беларускі журналіст і паэт. Сузаснавальнік і кіраўнік Беларускага прыватнага агенцтва навін і інфармацыйнага партала «Беларускія навіны».

У 1988 г. стаў першым карэспандэнтам Радыё Свабода ў Беларусі. Напрыканцы 1980-х гадоў – удзельнік Таварыства маладых літаратараў «Тутэйшыя». Працаваў карэспандэнтам, а потым рэдактарам аддзела навін у газеце «Знамя юности». У 1991 годзе вёў беларускамоўную старонку «Родны склон». У кастрычніку 1991-га стварыў незалежнае інфармацыйнае агенцтва БелаПАН, якое з цягам часу перарасло ў інфармацыйную кампанію. З часу ўзнікнення БелаПАН – генеральны дырэктар кампаніі.

Сябра Саюза беларускіх пісьменнікаў і Беларускага ПЭН-цэнтра.

Распачата крымінальная справа

Кіраўнік беларускага незалежнага інфармацыйнага агенцтва БелаПАН Алесь Ліпай падазраецца ва ўхіленні ад выплаты падаткаў.

«У дачыненні да яго распачата крымінальная справа па ч. 2 арт. 243 Крымінальнага кодэкса Беларусі (ухіленне ад выплаты падаткаў)», — паведаміў афіцыйны прадстаўнік Дэпартамента фінансавых расследаванняў Камітэта дзяржкантролю Беларусі **Юрый Кардымон.**

НУ І НУ!

У Міёрах мужчына спрабаваў спусціць колы ў міліцэйскай машыны

Здарэнне адбылося каля плошчы Памяці загінуўшых барацьбітоў, піша газета "Міёрскія навіны".

Падчас інцыдэнту мужчына, паводле слоў міліцыянтаў, гучна крычаў і нецэнзурна лаяўся. Ён быў нецвярозы.

За хуліганскі ўчынак яго аштрафавалі на 49 рублёў (дзве базавыя велічыні).

ПАМЯТЬ

В полях за Вислой сонной лежат в земле сырой…

(Окончание. Начало в №47.)

Ладонь, выходящая из земли

Первым воинским захоронением Второй мировой войны, куда нас привезли, стало Кладбище-мавзолей советских воинов в Варшаве, расположенное на улице Жвирки и Вигуры. Одно из самых монументальных захоронений в Польше, как пояснил сопровождающий журналистов директор Бюро по увековечению борьбы и мученичества Института национальной памяти **Адам Сивек**, создали в 1949–1950-е годы – во время первого этапа эксгумаций, проходившего в 1948–1954 годах. Пан Адам, надо сказать, подлинный энциклопедист в вопросах воинских захоронений: в 2016 году под его редакцией вышел подробнейший альбом на русском языке «Могилы и кладбища русских и советских солдат с XIX и XX века в Польше».

Строгий 38-метровый обелиск виден издалека. К нему ведет выложенная бетонными плитами аллея. Вдоль аллеи – 138 могил с персональными данными наиболее отличившихся в боях командиров и бойцов Красной Армии. Чуть дальше – еще 834 могилы, в том числе 696 – братские. Всего здесь похоронено 21.668 воинов, а также 371 военнопленный, погибшие в 1944–1945 годах.

Мы прошлись вдоль надгробий, рассматривая надписи: фамилии, годы жизни. На некоторых гранитных плитах прикреплены фотографии – их явно привезли родственники погибших. Красивые, как античные боги, лейтенанты и младшие лейтенанты – 1922 года рождения, павшие в один день – 18 января 1945 года. Как же мало прожили они, как хотели дожить до Победы! Спасибо им от всех нас, живущих под мирным небом! Думаю, надо сказать большое спасибо и полякам – за то, что выделили 19 гектаров дорогой столичной земли для вечного сна советских солдат.

Потом в нашем маршруте были кладбища в Брудно, Пултуске, Макуве Мазовецком, Остроленке, Милейчицах, Белостоке… Низкий поклон от белорусов всем, здесь лежащим! И еще раз спасибо тем, кто ухаживает за захоронениями.

В 1957–1958 годах Польша провела второй этап эксгумации, буквально по косточкам собирая останки погибших солдат и военнопленных и захоранивая их на уже созданных воинских кладбищах. Благо после смерти Сталина умершие в плену солдаты перестали считаться в СССР предателями. Поиск военных могил с последующим перезахоронением продолжается и сегодня. Об этом нам рассказала сотрудница Бюро по увековечению борьбы и мученичества Института национальной памяти **Анна Вицка**, которая сопровождала журналистов в поездках к региональным воинским захоронениям.

«Становится ли легче на душе, когда находите могилу еще одного безымянного солдата и перевозите его на братское кладбище?» – спросила я пани Анну. «Становится, – согласилась она. – Хотя на самом деле работа достаточно тяжелая».

Да, выбирать из земли кости погибших и впрямь дело нелегкое. Для души в первую очередь. А еще, случается, и гранату рядом находят: приходится вызывать саперов. Перезахоронение останков осуществляют в небольших деревянных гробах, вполовину меньше обычных. Хотя поисковые отряды в Германии, по словам пани Анны, перешли на картонные урны. Эксгумационные работы проводятся, как правило, весной и осенью.

В Макуве Мазовецком мы нашли могилы земляков-белорусов. Молодые и постарше, призванные из разных городов, исповедующие разную веру… Короткая жизнь, короткие надписи на плитах. Но даже по очень лаконичным данным можно представить их судьбу. Родные братья **Виктор и Винцентий Понятовские** из Щучина наверняка ходили в атаку вместе. Вместе, в одном бою, и погибли – 12 октября 1944 года. Одному было 38, другому – 33 года. А **Сергея Лазаревича Курлянчика**, 1924 года рождения, из деревни Домоново Бобруйского района призвали 2 июля 1944 года, на третий день после освобождения Бобруйска от немцев. В 755-й стрелковый полк 217-ю Стрелковую Унечскую Краснознаменную ордена Суворова дивизию. Через полгода, 15 января 1945 года, он был убит в бою…

На каждом военном захоронении стоят памятные монументы или обелиски. Некоторые, возведенные сразу после войны, несут явный отпечаток советской помпезности. Но немало и таких, которые западают в душу. Лично меня поразил мемориал в Милейчицах, где в 58 братских могилах похоронены 1613 красноармейцев. Памятник выполнен в виде человеческой руки. Точнее, ладони, которая поднимается прямо из земли, словно пытаясь дотянуться до живых и моля о помощи... Такой вот общечеловеческий символ на кладбище, созданном в 1949 году на месте боя, который проходил здесь между советскими и немецкими солдатами 20 июля 1944 года.

Справка «Народной Воли»

В Польше находится 230 советских кладбищ: 170 отдельных, где погребены воины и пленённые бойцы Красной Армии, и 60 общих, на которых покоятся солдаты Войска Польского и пленные разных национальностей. Кроме этого, насчитывается 80 участков, 408 братских и индивидуальных могил.

Pro Patria означает «За родину»

Думаю, очень мудро поступила польская сторона, предложив нам, журналистам, посмотреть не только мемориалы Второй мировой войны, но и памятные места Первой мировой. В частности, легендарную крепость Осовец, которую неоднократно пытались захватить немцы. 24 июля 1915 года (или 6 августа по новому стилю) ровно в 4 часа утра они начали газовую атаку по позициям русских войск. Ядовитое зеленое облако – смесь хлора с бромом – поднялось на высоту более 10 километров и привело к гибели большей части гарнизона. Но защитники крепости, среди которых плечом к плечу сражались русские, поляки, белорусы, а также представители других национальностей, отбили атаку.

Жаль, что по дороге к месту давних событий в нашем микроавтобусе спустило колесо – такие вот приключения тоже случаются в журналистской жизни – и программу знакомства с крепостью пришлось изрядно укоротить. Но авторы книги «Pro Patria» («За Родину») профессор **Матей Карчевски** и доктор **Малгожата Карчевска**, которые фундаментально занимаются исследованиями захоронений солдат Первой мировой, заполнили вынужденную паузу интереснейшим рассказом о легендарной твердыне. Оказывается, ставшая черной страницей учебников истории газовая атака немцев, проведенная в Осовце, была третьей по счету. Немцы и до этого пытались нарушить международные конвенции, запрещающие применение отравляющих веществ.

Справка «Народной Воли»

Согласно последней верификации, проведенной в 2013–2015 годах, на территории Польши находятся 1939 объектов (захоронений) Первой мировой войны. Это почти в три раза больше, чем захоронений Второй мировой, которых насчитывается 718.

***

Да, историю своей страны – а еще лучше в совокупности с историей соседних государств – надо знать в полном объеме, а не руководствуясь соображениями какой-то политической конъюнктуры.

Поразительным открытием стал для меня такой факт. Все воинские кладбища Польши охраняются Законом о военном погребении и военных кладбищах, который был принят… 28 марта 1933 года: в него лишь внесли небольшие доработки. Сравнения с советской эпохой 30-х годов XX века рвут душу. Ведь в СССР именно в это время начинается эра массовых доносов на «врагов народа», а в Польше – принимают вполне цивилизованный закон, который гарантирует государственную заботу за «могилами военных лиц, погибших либо умерших в связи с военными действиями, несмотря на национальность», а также «могилами военнопленных и интернированных».

Представляете, даже красноармейцы Западного фронта под командованием Михаила Тухачевского, дошедшие летом 1920 года почти до самой Варшавы, лежат с миром на польской земле. И на уход за их могилами выделяются деньги за счет польской казны. Те самые красноармейцы, которых Тухачевский призывал переступить «через труп белой Польши» и на штыках нести «счастье» человечеству, раздувая пожар мировой революции…

Так получилось, что наша страна, суверенная Республика Беларусь, оказалась между Польшей и Россией. Такая у нас судьба, и можно долго спорить по поводу того, кто из соседей для нас важнее. Важны все вокруг, ведь у нас есть еще и другие соседи по географической карте. А это прекрасный шанс учиться лучшему у каждой из сторон. Именно лучшему, а не худшему. В том числе и извлекая правильные уроки из совместного прошлого.

Кстати, нам нельзя забывать и о том, что для многих белорусов самая страшная война XX века началась не 22 июня 1941 года, а 1 сентября 1939-го.

Людмила СЕЛИЦКАЯ.
Минск–Варшава–Минск.

На фото: братья Понятовские из Щучина, похороненные в Макуве Мазовецком, погибли в одном бою.

Мемориал на кладбище в Милейчицах.

---

100 РАДКОЎ

Міхася СКОБЛЫ

Па дыяганалі…

Знаёмы супрацоўнік дзяржвыдавецтва днямі расказаў мне анекдатычную гісторыю. Пасля ўганаравання Нобелеўскай прэміяй Святланы Алексіевіч у выдавецтве атрымалі каманду тэрмінова выпусціць адну з яе кніг, аднак потым прыйшло новае распараджэнне: прытрымаць да лепшых часоў. Надаўнае 70-годдзе пісьменніцы – чым не "лепшыя часы", разважылі ў выдавецтве і звярнуліся па дазвол у адпаведнае ведамства. Адтуль прагучала дзіўнае распараджэнне: кнігу запускаць у вытворчасць, але толькі пасля… віншавання прэзідэнта.

Прэзідэнт Святлану Алексіевіч з юбілеем чамусьці не павіншаваў. А значыць, кнігу тую зноў паклалі ў шуфляду – да новых "лепшых часоў".

За апошнія два з паловай гады ў Алексіевіч выйшла ажно 356 кніг па ўсім свеце. Сам бачыў тую разнамоўную кніжную піраміду ў кватэры пісьменніцы. Наўрад ці сітуацыя ў беларускім дзяржвыдавецтве яе моцна засмуціла. Як і адсутнасць прэзідэнцкага віншавання.

А вось мяне, прызнацца, засмуціла. Бо і прэзідэнт, і нобелеўскі лаўрэат – асобы статусныя. І адносіны прэзідэнта – гэта сігнал усёй уладнай вертыкалі, не толькі згаданаму выдавецтву. Сігнал-падказка, як ставіцца не толькі да Алексіевіч, але і да ўсёй сучаснай літаратуры, якая ў нашай краіне даўно існуе на птушыных правах.

Нібыта адбываюцца ў нас штогод Дні беларускага пісьменства, але яны са свята кнігі ператвораны ў "свята жывата" – там на першым месцы дранікі-шашлыкі і рускамоўная эстрадная папса. Летась на Днях такога "пісьменства" ў Полацку мы з сябрамі марна спрабавалі прыгадаць выпадкі, каб які-небудзь высокапастаўлены чыноўнік публічна прызнаўся, што прачытаў нейкую беларускую кнігу, што яна яго ўразіла, захапіла і г.д.

Міжволі прыгадалася, як аднойчы ў сталічнай кнігарні "Веды", што за два крокі ад Адміністрацыі прэзідэнта, сустрэў віцэ-прэм'ера беларускага ўрада. Мне стала цікава: няўжо ён зайшоў туды як чытач? Чыноўнік прайшоўся па доўгай, як стадола, кнігарні і зазірнуў у беларускі аддзел, размешчаны звыклым для "Белкнігі" чынам у закутку. Не паспеў віцэ-прэм'ер там агледзецца, як да яго падбегла дырэктарка кнігарні.

Чыноўнік пацікавіўся найперш слоўнікамі. Рознымі. Іх яму і прынеслі цэлы абярэмак. "А кітайскі слоўнік у вас ёсць?" – запытаўся віцэ-прэм'ер. Такога ў кнігарні не было, замест яго дырэктарка падсунула віцэ-прэм'еру шыкоўна выдадзеную кнігу з іерогліфамі на вокладцы. Але таго старажытная кітайская паэзія па-беларуску не зацікавіла.

"А кніг па гісторыі Беларусі на замежных мовах у вас таксама няма?" – пасуровеў віцэ-прэм'ерскі голас. Дырэктарка радасна шчабятнула "ёсць" і дастала аднекуль кнігу Алеся Краўцэвіча "Гедымін: каралеўства Літвы і Русі" – з паралельным тэкстам па-англійску. Віцэ-прэм'ер пагартаў старонкі, пахваліў мастацкае аздабленне кнігі і, параіўшы трымаць такія кнігі навідавоку, відавочна палагаднелы пакінуў кнігарню.

Я зазірнуў у дальні букіністычны аддзел, а калі вяртаўся, "Гедымін…" глядзеў на мяне з усіх ганаровых паліц ("Кнігі-лаўрэаты", "Купляйце беларускае!" і г.д.), нават са стэнда кніжных навінак, хоць выйшаў ужо даўнавата. Парада чыноўніка была ўспрынята як загад.

Не ведаю, чаму палагаднеў віцэ-прэм'ер. Як па добры розум, пасля візіту ў кнігарню ён мусіў бы склікаць тэрміновую нараду, каб абмеркаваць катастрафічнае становішча ў кнігавыданні. Бо кнігі, разлічаныя на замежных чытачоў, у нас практычна не выдаюцца (я не бяру ў разлік рознага кшталту фотаальбомы). І нават той разлічаны на пакупніка-турыста "Гедымін" – праект цалкам прыватны. Як выглядае, дзяржаве падобныя выданні папросту нецікавыя. Дык навошта тады па кнігарнях з рэвізіямі хадзіць?

Зрэшты, хай бы хадзілі. Бо і кнігарні ў нас, атрымліваецца, на ручным кіраванні, без якога вартасная беларуская кніга нават на вітрыну не патрапіць. У падобных выпадках мне заўжды прыгадваюцца словы Янкі Брыля: "Каб беларусу загадалі быць беларусам, які гэта быў бы выдатны беларус!".

На жаль, запатрабаванасць у начальніцкіх загадах у сённяшняй Беларусі відавочная. Вазьміце любую сферу жыцця – сельскую гаспадарку, машынабудаванне ці той жа дзяржаўны гандаль. І загады зверху – калі перыядычна, калі хаатычна – паступаюць. Самыя розныя. Але наўрад ці мы прычакаем калі-небудзь сфармуляванага Брылём загаду быць беларусам.

Светлай памяці паэт Анатоль Сыс у магчымасць такога загаду верыў. Гаварыў, што кіруе краінай гэткі самы беларус, як і ўсе мы. І нават у маёй прысутнасці перадаў Аляксандру Лукашэнку сваю кнігу з гэткім надпісам: "Алесь, любі Беларусь, любі сваю маці. Яна ў цябе старэнькая, як і ў мяне. Дык беражы яе!"

Ці трапіла тая кніга да адрасата? Ці чыталася?

Увогуле, як выглядае, у нашай краіне чыноўнікі, калі і чытаюць, дык па дыяганалі. Такі падыход не толькі да кніг. Мінскі абласканкам прачытаў па дыяганалі прадстаўленне Генеральнай пракуратуры наконт парушэння ахоўнай мемарыяльнай зоны – у выніку маем сёння "Поедем, поедим" у Курапатах. Кіраўнікі айчыннага парламента па дыяганалі азнаёміліся з пасланнем Канстытуцыйнага суда аб мэтазгоднасці вядзення заканадаўства на мове тытульнай нацыі і – працягваюць выдаваць законы толькі па-руску. Міністэрства юстыцыі па дыяганалі прачытала статут БАЖа і адмовіла яму ў праве лічыцца творчай арганізацыяй…

Ну проста бяда, калі "вертыкаль" чытае толькі па дыяганалі.

С МОЕЙ КОЛОКОЛЬНИ

Елена МОЛОЧКО

Прутья – наголо, или Зеленое очковтирательство

Дорога из Минска в Острошицкий Городок – президентская трасса. Рядом с поселком находится летняя резиденция Лукашенко, в которой Александр Григорьевич иногда принимает зарубежных гостей, угощает их натуральной морковкой, травяным чаем, а то и вообще ставит в покос на лугу, как, например, немолодого французского актера Депардье. В общем, забавляет иностранцев экзотикой.

Естественно, шоссе в направлении резиденции содержится в идеальном порядке. Ровное дорожное полотно ярко размечено, обочины аккуратно выкошены, патрули ГАИ регулярно несут дежурство. Я это уверенно утверждаю, так как моя дачная «резиденция» также располагается у Острошицкого Городка. Правда, такое соседство имеет определенные нюансы: иногда приходится стоять в пробке, чтобы пропустить высочайший кортеж. Но не буду преувеличивать, это не напрягает, так как происходит нечасто. Видимо, обычно Лукашенко на дачу в Острошицкий доставляют все-таки на вертолете.

А жаль… Вот бы президент проехался по этой выставочной трассе на велосипеде…

Но я не о скромности, которая так приветствуется сейчас в быту любого государственного лидера. Я как раз о нашем вертикальном, иерархическом сознании, которое слово «президент» наделяет ну просто сверхъестественной, нечеловеческой силой. На него одинаково реагирует и сантехник, и глава администрации. Одинаково подчиненно и преклоненно, я имею в виду. Казалось бы, есть личная инициатива, ответственность, наконец просто совесть – вот что должно держать человека в жизни и профессии, вот это главная система координат, а не начальник на троне. Но нет, с совестью, как говорил один сатирик, у нас экономно. А главный двигатель национального прогресса – обыкновенный страх. Быстрого и надежного результата можно добиться, произнеся только одно слово: «Президент».

Стыжусь, но я этим «паролем» тоже пользовалась. Например, у частных строительных фирм на него условный рефлекс, как у собаки физиолога Павлова. «Вы что, не понимаете: мы напротив служебного входа в резиденцию президента!» – говорю я бетонщикам, которые заливают фундамент под забор вкривь и вкось (причем за о-очень большие деньги).

Рабочие сначала и слушать не желали дамочку, но пароль произнесен, где-то за березами действительно маячит президентская ограда, и работа переделывается в тот же вечер и за счет фирмы. Самой неловко, но по-другому люди будто не умеют работать, иначе будто уже нельзя добиться качества и правды.

А вот, выходит, и нельзя. Пока по крайней мере не получается. Есть кнут под названием «президент». Он свистит – работа идет. Кнут не погоняет – работа делается из рук вон плохо, и вообще все *«пусці – павалюся»*. Это разве нормально?

Но пока сценарий жизни такой, какой есть. Вот я и сожалею, что Лукашенко ездит в Острошицкий на свою дачу слишком быстро и не успевает, скорей всего, заметить некоторые нюансы на дороге. А на велосипеде он, человек земли, обязательно усмотрел бы, что вдоль ухоженных обочин закопаны в землю многие тысячи наших с вами бюджетных рубликов – в виде саженцев деревьев, кустов, можжевельника. Мертвых саженцев! Безжизненных, как после войны…

Была такая кампания сверху спущена: дружно озеленяем нашу страну, восполняем зеленые потери. Почему бы и нет? Взялись за дело. Понатыкали саженцев вдоль трассы на каждом пустующем клочке. Только второе лето подряд растения вдоль дороги стоят голыми и смотрят в небо сухими палками – ни одного листочка! Больно смотреть на погибшие деревья. Ну максимум десять процентов от всех посадок зазеленело этой весной. Это ж какие специалисты зеленстроя Советского района столицы и Боровлянского спецлесхоза здесь так потрудились? Второй вопрос: какого качества был посадочный материал? Из каких питомников брали? По чьей, так сказать, наводке?

Нехорошие мысли роятся в голове: кто-то на этих сухих палках, наверное, заработал. Иначе как объяснить полный провал кампании озеленения пригорода Минска в этом направлении? Или что, у нас, в крестьянской стране, разучились деревья сажать и выращивать? Этим летом, конечно, все легко списать на засуху. Но посадили растения – очень дорогие растения – почти двумя годами раньше…

Специалисты просто опозорились перед столицей, так хоть бы сейчас, когда виден «результат», поскорее убрали этот сухостой с обочин дорог. Быстрее выкопайте палки, уважаемые мастера, скройте следы своего профессионального позора, пока Следственный комитет не посчитал, во что он обошелся народу. Так нет же, не шевелятся. Вот я и говорю: ждут, пока не будет произнесен наш тайный белорусский пароль…

РЭГІЁН

Савецкія партызаны: праўда і міфы

У Віцебску прайшла прэзентацыя кнігі нямецка-польскага даследчыка Багдана Мусяла "Савецкія партызаны ў 1941–1944 гг.: міфы і рэчаіснасць". На сёння гэта самае грунтоўнае і дэталёвае даследаванне савецкага партызанскага руху ў Беларусі, зробленае замежным гісторыкам. Шмат увагі ў ім надаецца баявым дзеянням з удзелам партызан на Віцебшчыне, у тым ліку разгрому Полацка-Ушацкай зоны (аперацыя "Веснавое свята") і ліквідацыі Бягомльска-Лепельскай зоны (аперацыя "Баклан"). Аўтар даследавання не абмінае ўвагай і такія пытанні, як алкагалізм у партызанскіх атрадах, іх напады на мірнае насельніцтва і г.д. Кніга, што выйшла ў выдавецтве "Arche", мае 600 старонак.

Міхась ЗАГОРСКІ.

ЛЁС ЧАЛАВЕКА

Аляксандр Дзергачоў знік без вестак...

Мой бацька Аляксандр Кірылавіч Дзергачоў быў партызанам і ўдзельнікам Вялікай Айчыннай вайны. Ён прайшоў праз кровапралітныя баі на Салаўёвай пераправе пад Смаленскам. Быў ранены, захоплены ў палон, але здолеў уцячы, калі палонных у вагонах-цялятніках везлі на Захад. Хворы і знясілены, ідучы па варожых тылах, ён дабраўся на радзіму і дома да вясны 1942 года акрыяў.

Тым часам нямецкія акупацыйныя ўлады сталі прапаноўваць розную работу працаздольнаму насельніцтву. І перад бацькам паўстала пытанне: што рабіць? На руках у яго былі жонка і трое малых дзяцей.

Аднойчы былы бацькаў супрацоўнік па прозвішчы Ракуцька (здаецца, ён служыў солтысам) запрасіў яго на працу ў вёску. Пачыналася пасяўная, і марудзіць не выпадала. Аднак папрацаваў бацька нядоўга. Аднойчы ўначы наскочылі партызаны – Ракуцьку расстралялі на месцы, а бацьку забралі з сабой.

У першыя два месяцы ад яго прыходзілі кароткія весткі, а потым уся сувязь абарвалася. Як выявілася – на доўгія дзесяцігоддзі.

Пасля вайны мы атрымалі афіцыйнае паведамленне, што Дзергачоў Аляксандр Кірылавіч "знік без вестак". Нашы пошукі, звароты ў розныя інстанцыі станоўчых вынікаў не далі.

Узімку 1948 года да нас прыйшоў курсант ваеннага вучылішча Леанід Мураўёў і расказаў, што быў з бацькам у адным партызанскім атрадзе. Калі аднойчы з аблогі прабіваліся да сваіх, Лёня быў паранены, і бацька нёс яго на плячах больш за тры кіламетры. "Ён мне выратаваў жыццё", – прызнаўся курсант.

Свае адправілі Леаніда ў шпіталь, а тату – на фронт.

Пасля такой навіны мы зноў распачалі пошукі, але адказы атрымлівалі тыя самыя – знік бясследна. Тыя адказы мы паказалі Леаніду, які на той час гасцяваў у недалёкай радні. Ён параіў шукаць бацькавы сляды ў горадзе Тарапец на Пскоўшчыне. Нібыта бацька ў 1943 годзе служыў у дэсантнай групе атрада імя Калініна. Пацвердзіліся Лёневы словы толькі праз 45 гадоў, калі я звярнулася ў Нацыянальны архіў Беларусі. Там вельмі спрыяльна паставіліся да маіх пошукаў, выслалі мне патрэбныя дакументы.

Праз паважаную "Народную Волю" я хачу выказаць падзяку тагачаснаму дырэктару архіва Вячаславу Селяменеву, супрацоўнікам Ю.Звераву і асабліва А.Вераб'ёву, які адшукаў і даслаў мне копію ўзнагароднага ліста (24 красавіка 1943 года загадам Беларускага штаба партызанскага руху тата быў узнагароджаны медалём "Партызану Айчыннай вайны").

Азнаёміўшыся з архіўнымі дакументамі, я апублікавала пра бацьку невялікую нататку. Адзін з чытачоў, М.Сцяпанаў, даслаў мне гэта ваеннае фота. На ім – камсастаў таго самага атрада імя Калініна. Сярод іншых на здымку – Сяргей Сцяпанаў, Браніслаў Мігульскі, Мікалай Жукаў, Міхаіл Дарагуш, Кацярына Мальцава, Станіслаў Мігурскі, Якаў Баркулаў. Вельмі прашу рэдакцыю "Народнай Волі" надрукаваць фота. Можа, адгукнуцца сваякі і блізкія людзей, якія на ім адлюстраваны, і таямніца гібелі майго бацькі будзе нарэшце раскрыта.

Маргарыта ДЗЕРГАЧОВА.
Віцебск.

РОЗГАЛАС

АД АЎТАРА

Рэдакцыя "Народнай Волі" папрасіла распавесці, чаму ў мяне нарадзілася жаданне напісаць гэты верш.

Адразу скажу, што я не лічу яго творам мастацтва. Не маючы фізічнай магчымасці стаць у шэрагі пратэстоўцаў, я лічу яго сваім унёскам у пратэст супраць цынізму, бяспамяцтва, шалёнай прагі да ўладарання над Гісторыяй, прыхаванай спробы надаць ёй фальшывы бляск так званага "прымірэння".

Але найперш – супраць абыякавасці значнай часткі насельніцтва, якая, так бы мовіць, хварэе на хваробу Альцгеймера; згубіўшы памяць, здрадзіла спрадвечным уяўленням пра Дабро і Зло. Тыя, хто збудаваў гэту жахлівую рэстарацыю, хто разбурае крыжы на шляху Зла, насамрэч расчышчае дарогу вяртанню сталіншчыны, праявы якой відавочны сёння ў шмат чым. І таму верш нарадзіўся і як успамін пра крывавае мінулае, і як напамін пра магчымае злавеснае будучае.

Дзве карціны захаваліся ў памяці ад першых, 30 гадоў таму, крокаў па крыжовым шляху да Курапат: ланцугі страшыдлаў у касках і з дручкамі ў Курапацкім лесе і старая, якая прытулілася шчакой да сасны, быццам сама была часткай дрэва, што вырасла на крыві.

Сагнутая пад цяжарам гадоў, у пазамываным халаце і хатніх тапках на босую нагу, яна трымала ў вузлаватых пальцах тонкую васковую свечку. Ціхае полымя ледзь не дакранался да засмучана маўклівых губ, і маўчанне тое было гучнейшае за тысячы гнеўных і справядлівых слоў, што разносіў хрыплы мікрафон па прыціхлым Курапацкім лесе.

Гарыць, не згасае ў сэрцы і памяці аднойчы вывержаны боль…

Сяргей ВАГАНАЎ

Паедзем, паядзім

На што, гляджу я, "Бульбаш-хол" падобны?
Вялікі архітэктар быў мастак.
Пад рэстаран будынак той падроблены.
А насамрэч – гулагаўскі барак.

Там не сталы, а шэраг стылых нараў.
З унутраных – афіцыянты – спраў.
І кухары для вас гатуюць стравы…
Не елі вы шчэ гэткіх смачных страў.

І запрашаюць вас паесці ў Курапаты.
І падвязуць праз цемру страшных ночак.
Чакаюць вас шыкоўныя салаты –
Свінец і жоўты, поўны рот, пясочак.

11 чэрвеня 2018 г.

СОРАМ!

«Чаму вы, беларусы, не размаўляеце па-беларуску?»

Нядаўна лячыў свае фізічныя і душэўныя хваробы ў санаторыі "Бярэсце". У сталоўцы за нашым столікам сядзелі тры прадстаўнікі Беларусі і адна расіянка з падмаскоўных Мыцішчаў.

Вядома ж, у нашых лячэбна-курортных установах папраўляюць здароўе і адпачываюць многія расіяне. Але адрозніць беларусаў ад рускіх практычна немагчыма. Бо ўсе "шпрэхаюць" па-руску. І вось аднойчы за сняданкам расіянка спыталася: чаму вы, беларусы, не размаўляеце па-беларуску? Шчыра прызнаюся, мне было сорамна за ўсіх нас, беларусаў, крыўдна за нашу дзяржаву. Яшчэ больш сорамна і крыўдна стала, калі чалавек, які жыве ў Мінску і прадстаўляе сферу культуры, прызнаўся, што ён не толькі не валодае беларускай мовай, а больш таго – не любіць яе.

Колькі ж у нас такіх людзей не толькі ў галіне культуры, але і ў адукацыі, навуцы, іншых сферах грамадскага і дзяржаўнага жыцця нашай краіны?! Калі ж мы дойдзем да Беларусі?!

Праблема з праблем! І дзяржава, на жаль, не спрыяе яе вырашэнню. Сённяшнія ўлады, давайце адкрыта скажам, у многім антыбеларускія. Хоць маглі б быць іншымі. Калі б адчувалі пэўны ціск з боку грамадскасці. Калі б насельніцтва паўсюль загаварыла па-беларуску, то чыноўнікам не заставалася б нічога іншага, як уліцца ў агульнае асяроддзе.

Даўно стараюся пераканаць землякоў, што наш "шлюб" намнога даражэйшы за расійскі "брак". У аснове нашага "шлюбу" ляжыць корань "люб". Любы, любая, любоў… Але на вяселлях у нас чамусьці віншуюць маладых з "законным браком". Бракам называецца ўсё тое, што зроблена дрэнна, няякасна. А тут яшчэ і "законны брак". Можа, таму ў нас столькі разводаў? Бо маладыя людзі не шлюбам заручаюцца, а ўступаюць у "законны брак". Вось бракаваным саюз і робіцца.

Ужо працяглы час я ўпарта пераконваю землякоў, што пажаданне "приятного аппетита" гучыць недарэчна. Прызнайцеся чэсна, як часта вы кажаце: у мяне "приятный аппетит"? Мы кажам: ёсць апетыт ці яго няма. Апетыт можа быць добрым ці дрэнным. Але пры гэтым гучыць пажаданне "приятного аппетита", а наша "смачна есці" рэдка можна пачуць. Сорамна!

Ідэалагічныя чыноўнікі краіны яўна не прызнаюць нацыянальнай мовы беларусаў, баяцца як агню нацыянальных сімвалаў – герба "Пагоня" і бел-чырвона-белага сцяга. Для пацвярджэння сваіх довадаў прывяду два прыклады.

Першы. З мэтай праявядзення агульнанацыянальнай дыктоўкі завітаў неяк у памежны атрад у Пінску. Вядома, мяне накіравалі да намесніка камандзіра атрада па ідэалагічнай рабоце. Усё ішло добра да таго часу, пакуль ахоўнік межаў Беларусі не ўбачыў, што на падоранай мною аўтаручцы напісана слова "Белсат". Падарунак, як ручная граната з вырванай чакой, паляцела з рук баявога палкоўніка падалей ад стала. У выніку: напісаць дыктоўку з шараговымі памежнікамі мне проста не дазволілі.

А вось зусім нядаўні прыклад. У Пінску няма суполкі ГА "Таварыства беларускай мовы імя Ф.Скарыны". Па даручэнні рады ТБМ я наведаў некалькі сярэдніх школ, гараддзел адукацыі і Палескі ўніверсітэт. Толькі ў адной школе яе дырэктар напісаў заяву, а начальнік упраўлення адукацыі даў згоду на сустрэчу з настаўнікамі роднай мовы і літаратуры. А ва ўніверсітэце я сустрэўся з кіраўніцай ідэалагічнай службы. Але як толькі яна выйшла праз інтэрнэт на сайт ТБМ і ўбачыла сімволіку нашага аб'яднання і выяву герба "Пагоня", пачырванела і выпаліла: размова закончана. Сустрэцца са студэнтамі мне не дазволілі.

З такой дзяржаўнай, а дакладней – антыдзяржаўнай ідэалогіяй мы да Беларусі ніколі не дойдзем.

І яшчэ адзін адмоўны прыклад. Мне апошнім часам часта прыходзіцца перасякаць мяжу Беларусі з Літвой. Думаеце, беларускія памежнікі і мытнікі вас сустракаюць беларускай мовай? Не спадзявайцеся! Затое літоўская памежніца мяне неяк прыемна здзівіла. Яна павіталася па-беларуску, і, праверыўшы мой пашпарт, вярнула яго са словамі "Калі ласка!". Засмуцілі беларускія памежнікі, а, як бачыце, парадавалі літоўскія.

З такой беларускай памежнай службай мы не хутка дойдзем да Беларусі!

Сорамна, што мы, беларусы, сваімі рукамі капаем яму роднай мове, нацыянальнай культуры і народным традыцыям.

Уладзімір ГУК,
жыхар вёскі Бобрык
Пінскага раёна.

БЛАГОДАРНОСТЬ

С праздником Вас, наши спасители!

В преддверии праздника – Дня медицинского работника – через любимую газету «Народная Воля» обращаемся со словами огромной благодарности и безграничного уважения в адрес сотрудников Республиканского научно-практического центра онкологии и медицинской радиологии имени Н.Н.Александрова – онколога-хирурга, кандидата медицинских наук, врача поликлиники **Людмилы Ивановны ОСИТРОВОЙ,** заведующего отделением онкологической гастроэзофагеальной патологии, кандидата медицинских наук **Андрея Юрьевича БАРАНОВА,** лечащего врача, онколога-хирурга **Сергея Александровича ЗАРЕМБО,** медицинской сестры **Светланы Сергеевны ДОДЬ.**

С тяжелыми диагнозами пройдя через операции, боль, страх и трудное восстановление, хотим сказать спасибо этим прекрасным людям за высочайший профессионализм, душевную щедрость, сердечность, огромное желание помочь и поддержать, не считаясь с личным временем, силами и тяжелой нагрузкой.

Можно смело доверять здоровье и жизнь таким специалистам, полагаясь на их практический опыт, умелые руки и щедрое сердце, умеющим не только грамотно поставить диагноз, провести необходимое лечение, но и установить личный контакт с пациентом, найти нужные слова, подарить надежду и вселить веру в победу над страшной болезнью. Ведь лечат, снимают боль и спасают не только операции, процедуры и лекарства, но и человечность и умение сопереживать. Нас спасали не только от болезней, но и от наших страхов и тревог.

Поздравляем с праздником! Здоровья Вам, дорогие наши медики, жизненных сил, терпения, достойного вознаграждения за Ваш тяжелый труд и всегда благодарных пациентов!

Павел Анатольевич ТИМОШЕНКО (г.Логойск),
Николай Андронович ПОТЕМКИН (Минск),
Леонид Григорьевич РУДЕНЯ (г.Солигорск),
Геннадий Иванович ХАРЬКОВИЧ (г.Барановичи),
Владимир Александрович СТРАХ (г.Лида).

УСМЕШКА МАСТАКА

Намеснік дырэктара РЦО брала хабар суткамі

У атрыманні хабару абвінавачваецца 58-гадовая намеснік дырэктара Рэспубліканскага цэнтра па аздараўленні і санаторна-курортным лячэнні насельніцтва.

Паводле дадзеных следства, жанчына атрымлівала хабар ад кіраўнікоў беларускіх санаторыяў за спрыяльнае для іх рашэнне пытання аб планавай атэстацыі ўстаноў.

Таксама абвінавачаная брала грошы за тое, што яе ведамства закупляла пуцёўкі ў тых ці іншых санаторыяў, якія фігуруюць у справе, для размеркавання па арганізацыях.

Кіраўнік адной са здраўніц даў жанчыне магчымасць бясплатнага пражывання ў нумары павышанай камфортнасці. І абвінавачаная актыўна гэтым карысталася: у агульнай складанасці яна пражыла ў дадзеным санаторыі больш за 420 сутак, з-за чаго ўстанова панесла выдаткі ў памеры 29.000 рублёў.

За хабар жанчына дапамагала і некаторым камерцыйным структурам заключаць дамовы з санаторыямі на выкананне будаўніча-мантажных работ.

Малюнак Ірыны ПУСТАВАЛАВАЙ.

ВАС ИНТЕРЕСУЕТ...

Прочитала в «Народной Воле» заметку о том, что поймали помощника президента Сергея Ровнейко на взятке в размере 200.000 долларов. А можете вспомнить других чиновников, которые превзошли этого стяжателя по сумме взяток?

Маргарита КУЛАГИНА, Минск.

Кому еще давали огромные взятки?

Сумма в полмиллиона долларов фигурировала в деле экс-главы «Белкоопсоюза» **Сергея Сидько.** Правда, этих денег Сидько не получил, но в суде были озвучены другие факты его противоправной деятельности. В итоге Сидько получил 12 лет лишения свободы.

В декабре 2011 года Военная коллегия Верховного суда приговорила бывшего командующего ВВС и войсками ПВО генерал-майора **Игоря Азаренка** к 9 годам колонии усиленного режима. Его лишили военного звания и конфисковали все имущество. Суд был закрытым. Сообщалось, что во время следствия было установлено: Азаренок планировал заработать 233 тысячи долларов в 2011 году на лоббировании интересов определенного предприятия.

Такую сумму он рассчитывал получить откатом при поставках оборудования для оборонных нужд Беларуси.

В 2013 году за взятку в 250 тысяч долларов к 14 годам лишения свободы был приговорен бывший первый заместитель председателя Мингорисполкома **Игорь Васильев.**

Экс-директор Могилевского вагоностроительного завода **Валерий Осипов** вымогал взятку в 936 тысяч долларов у китайской компании за контракт на поставку вагонокомплектов. Осипова приговорили к 11 годам колонии усиленного режима с конфискацией и запретом занимать руководящие посты на 5 лет.

Бывший председатель концерна «Беллегпром» **Михаил Сучков** был задержан в феврале 2014 года. Тогда правоохранительные органы заявляли о взятках в размере 1 миллиона долларов. И хоть чемодан с миллионом американских рублей Сучкову так и не передали, его приговорили к 10 годам лишения свободы с конфискацией имущества за покушение на получение крупной взятки и злоупотребление служебными полномочиями.

Даша ПАВЛОВСКАЯ.

РЭЗАНАНС

Прачытаў і ледзь не заплакаў

Паважаны галоўны рэдактар!

Вось паштальён прынёс мне "Народную Волю" з артыкулам пра "скандынаўскі сацыялізм". Прачытаў я яго і ледзь не заплакаў. Ну чаму мы, беларусы, не жывём так, як жывуць яны, шведы? Параўнаем лічбы па некалькіх пазіцыях (у еўра):

	Швецыя	Беларусь
Сярэдняя зарплата	3500	390
Пенсія	900	144
Стыпендыя	400–1000	27–35
Дапамога беспрацоўным	400	11,4

Асабліва цяжка жыць нашым пенсіянерам. Ды і многім маладым не лягчэй. Вунь мой пляменнік працаваў у прыватніка. Першы месяц той заплаціў 300 рублёў, другі – 250, а за трэці даў усяго 100, кажа: "праблема з фінансамі". Давялося пляменніку ехаць у Расію, а затым у Польшчу, дзе хоць крыху зарабіў.

Нас, вяскоўцаў, улады не чуюць. Надрукуйце маю заметку, можа, высокія начальнікі прачытаюць і задумаюцца, як дапамагчы бедным людзям.

В.ЗАРЭЧНЫ.

Вёска Дубнавічы Пінскага раёна.

Народная Воля
http://www.nv-online.info
15 ЧЭРВЕНЯ 2018 г.

ВИЗИТ

В Минск приезжает президент Германии Франк-Вальтер Штайнмайер

Он примет участие в конференции «Помнить ради общего европейского будущего», которая пройдет в Минском международном образовательном центре имени Йоханнеса Рау 29–30 июня.

Мероприятие приурочено к официальному открытию второй очереди мемориального комплекса «Тростенец» в урочище Благовщина.

Конференция соберет более 250 участников, среди которых молодые историки и активные участники работы по сохранению памяти из Австрии, Беларуси, Германии, Польши, России, Украины и Чехии.

На 29 июня запланирована дискуссия по вопросам общеевропейской культуры памяти между молодыми историками из Германии, России, Беларуси и Украины.

Ожидается, что в состав президентской делегации в том числе будут входить представители властей немецких городов, поддержавших строительство мемориала в Тростенце, в который из упомянутых городов депортировались жертвы во время Второй мировой войны.

Федеральный президент Германии Франк-Вальтер Штайнмайер уже бывал в Беларуси. В ноябре 2016 года в должности министра иностранных дел Германии он приезжал в Минск для участия в переговорах по Украине в формате «нормандской четверки». Президентом Германии Штайнмайер был избран в феврале 2017 года.

Марина ВИШНЕВСКАЯ.

ГЛОБАЛЬНЫЙ ВОПРОС

Перейдет ли Болгария на евро?

Болгарское общество разделилось в вопросе, стоит ли стране вводить общую европейскую валюту.

Об этом свидетельствуют результаты опроса Eurobarometer, проведенного TNS, сообщает агентство Novinite.

За введение евро высказался 51% опрошенных.

Также половина опрошенных верит в то, что евро станет официальной валютой в Болгарии в ближайшие 5 лет.

Как сообщалось, Болгария все еще планирует подать заявку на членство в еврозоне в первой половине года, хотя Европейский центральный банк и Европейская комиссия говорят, что страна не готова присоединиться.

Еврокомиссия недавно опубликовала отчет, в котором говорится о том, что семь стран-членов ЕС, которые планируют перейти на евро, пока не готовы к присоединению к еврозоне из-за невыполнения определенных требований.

В частности, Болгария выполнила три из четырех основных критериев, кроме обменного курса.

НА ДАЛОНЯХ ВЕЧНАСЦІ

Анатоль БУТЭВІЧ

Брэсцкая крэпасць

Даўняя гісторыя нашага краю шматкроць абвуглена зыркім полымем знішчальных войнаў. Пра апошнюю з іх нагадвае Брэсцкая крэпасць.

У кастрычніку 1830 года цар Мікалай I зацвердзіў план, а 1 чэрвеня 1836 года быў закладзены першы камень будучай цытадэлі над Бугам. Архівы сведчаць, што калі цар пабываў на будоўлі, ён спытаў у аднаго са сваёй світы:

– З чаго зроблена гэтая цагліна?

– Мяркую, з гліны, ваша вялікасць.

– Не, з чыстага золата. Ва ўсякім разе я так за яе плаціў.

26 красавіка 1842 года над мурамі быў урачыста ўзняты крапасны сцяг. Падперазаная рукавамі Мухаўца і Буга, крэпасць знаходзілася на 4 астравах, мела цэнтральную частку Цытадэль і Цярэспальскае, Валынскае і Кобрынскае прадмесныя ўмацаванні. Старажытны горад, вядомы з 1019 года, вымушаны быў адсунуцца на тры кіламетры на ўсход. Цэрквы, кляштары, касцёлы, што некалі ўпрыгожвалі летапіснае Бярэсце, былі разбураны. Напамінкам пра былую веліч застаўся толькі Белы палац, у якім 3 сакавіка 1918 года Савецкая Расія падпісала з Германіяй цяжкі Брэсцкі мір.

Крэпасць з'яўлялася першакласным ваенна-фартыфікацыйным збудаваннем. Амаль двухкіламетровая двухпавярховая абарончая казарма мела замкнутую форму. У 500 казематах з двухметровымі сценамі маглі размясціцца больш за 12 тысяч воінаў. Цярэспальскія вароты мелі самы доўгі ў Расіі падвясны канатны мост цераз Буг. Крэпасць плошчай 4 квадратныя кіламетры абкружаў земляны вал да 10 метраў увышкі і глыбокі роў з вадой.

Як вядома, чалавецтва цягам усёй сваёй гісторыі толькі тое і рабіла, што адна палова яго бясконца дасканаліла мячы, а другая – шчыты. Не абмінулі шматлікія мадэрнізацыі і Брэсцкую крэпасць. Аднак пастаянныя пераробкі не маглі паспець за ўсё больш вытанчанымі і вычурнымі спосабамі знішчэння чалавека. У канцы 30-х гадоў мінулага стагоддзя крэпасць канчаткова абяссілела.

Хоць гады, як скрыпучыя старадрэвіны, лічылі крапасны век ад вайны да вайны, сама яна цягам свайго доўгага існавання ні разу не ваявала. Ды лёс спаўна прыпас для яе пакут і выпрабаванняў. Яшчэ васілкай з мамінага вядра выгіналася на небе вясёлка, а ўжо ведзьмілася над нашай зямлёй вайна. 22 чэрвеня 1941 года досвіткавая цішыня рассыпалася клёпкамі рассохлага вядра. Прапахлы мурагом чэрвень у 4 гадзіны разбудзіў заспаную нядзельную раніцу не вераб'іным чырыканнем, а густым ціўканнем куль і свістам асколкаў. Пражорлівымі жорнамі загрымеў гарматны гром. Патушыўшы ранішнія зоркі сваімі чырвонымі і зялёнымі агнямі, зацьміўшы неба чорнымі крыжамі, ненажэрным груганнём абрынула на галовы абаронцаў, якіх заставалася ў крэпасці каля 8 тысяч, сваю злавесную заранку нямецкая авіяцыя. Не купальскія кастры, а смяротныя вогнішчы разгарэліся над крэпасцю.

І захлынуўся ад пякельнага полымя жаўранак. І сасмяглая каня над бурапеннымі ад выбухаў водамі Мухаўца не дапрасіцца піць. Уся апраметная вайны сваёю смяротнай жудасцю абрынулася на крэпасць. А яна змагалася. Жменька савецкіх воінаў з вінтоўкамі – супраць дзесяцікроць большай і першакласна ўзброенай, перамогамі вышкаленай нямецкай арміі. Вораг разлічваў захапіць крэпасць адразу, аднак здолеў акружыць яе толькі а 9-й гадзіне раніцы.

Сканала ноч. Канае дзень. Адзін, другі, дзясяты… А крэпасць стаіць. Малюпасенечкая кропка на больш як трохтысячакіламетровым фронце ўздоўж заходняй мяжы СССР. Адважныя абаронцы ў поўным няведанні і акружэнні вядуць сваю апошнюю бітву за жыццё, за Радзіму, за нас…

Маёр Пётр Гаўрылаў. Палкавы камісар Яфім Фамін. Радавы Аляксандр Філь. Капітан Іван Зубачоў. Лейтэнант Андрэй Кіжаватаў. Намеснік палітрука Самвел Матэвасян. Лейтэнант Аляксей Наганаў…

24 чэрвеня: захоплены Вільнюс. 28 чэрвеня: акупаваны Мінск. А Брэсцкая крэпасць усё яшчэ супраціўляецца напору танкаў, нахабству звышмагутных гарматных установак. 10 ліпеня: пачалося наступленне на Ленінград. 16 ліпеня: немцы ўвайшлі ў Смаленск. А крэпасць усё яшчэ жыве. Амаль да канца ліпеня не змаўкалі падвалы і казематы. Не задушыла абаронцаў злою ведзьмаю смага, не спапяліў пражорлівы шал агнямётаў – толькі расплаўленай цэглай сплывалі на дол падвальныя скляпенні. Змагаліся воіны сапраўды да апошняга.

На абвугленай уласнай крывёю цэгле, той, за якую цар плаціў золатам, абаронцы несмяротнага гарнізона выводзілі: «Паміраем не зганьбіўшы», «Я паміраю, але не здаюся. Бывай, Радзіма. 20.7.41 г.»

А праз пакутныя чатыры ваенныя гады тыя, хто «літасціва» заклікаў абаронцаў крэпасці здавацца, самі мусілі падпісаць поўную капітуляцыю. Тут яна пачыналася для фашысцкай Германіі – у аплаўленых казематах крэпасці-героя. Нават Гітлер і Мусаліні не стрымалі сваёй цікаўнасці. У жніўні 1941 года прыехалі ў Брэст, каб на свае вочы ўбачыць месца, дзе гераізм савецкіх салдат развеяў міф аб маланкавых перамогах нямецкай арміі.

Яшчэ і да гэтай пары няўмольны лекар час не здолеў загаіць крапасныя раны. І сёння крывавяць сваёй чырвонасцю аплаўленыя сцены, васпаватыя ад густых асколкаў і куль. Звечарэлая цішыня – ажно вушы закладвае – сцеражэ сонныя руіны мемарыяльнага комплексу Брэсцкая крэпасць-герой. Нястомны пярун жагнае іх бляскамі маланак. Асвяжальныя дажджы не даюць упылець металічным літарам некропаля, якія складваюцца ў 224 прозвішчы і 626 пякельна балючых слоў: «Невядомы».

Травою памяці пазарастала трывога ў былых казармах і равах. Асмялелыя сінічкі дзюбаюць ваду з бетоннай каскі скульптурнай кампазіцыі «Смага». Рахманыя зайцы (не баяцца нават 100-метровага штыка-абеліска) марознай ноччу грэюцца ля Вечнага агню перад манументам «Мужнасць». Шматзорны Млечны Шлях вачамі загінуўшых пазірае на месца пакут і геройства. Душы герояў-пакутнікаў бесцялеснымі анёламі злятаюцца на памінальны малебен у гарнізонную Мікалаеўскую царкву. Знявечаныя вайной целы салдат штогод прарастаюць крывава-чырвонымі ружамі на крапасных выжарынах…

Летам поле на маёй і тваёй Беларусі звініць умалотнымі каласамі; восенню сівымі пасмамі курыцца над Мухаўцом туман; зімой дрыготкая поўня, як вядро над студняй, вісіць над заінелымі руінамі; вясной зялёнай талакой абступаюць крэпасць маладалістыя дрэвы, а яны заўсёды застаюцца ўтраіх –

ПАМЯЦЬ, МУЖНАСЦЬ, ВЕЧНАСЦЬ…

ЧУЛІ?

«Гэта адзіная прэмія, якую я хачу!»

Нарвежскія дэпутаты вылучылі Трампа на Нобелеўскую прэмію міру

Хрысціян Тыбрынг-Г'едэ і Пэр-Вілі Амундсан, якія належаць да Партыі прагрэсу, заявілі інфармагенцтву NTB, што прэзідэнт Трамп *«зрабіў велізарны і важны крок у бок раззбраення, міру і прымірэння паміж Паўночнай і Паўднёвай Карэяй».*

Яшчэ ў маі 2018 года 18 амерыканскіх кангрэсменаў-рэспубліканцаў выступілі з прапановай уганараваць Трампа Нобелеўскай прэміяй міру за 2019 год.

Сам прэзідэнт Трамп тады ж адказаў на пытанне пра прэмію так: *«Вы ведаеце, што я хачу зрабіць? Я хачу завяршыць дэнуклеарызацыю Карэйскага паўвострава. Прэмія, якую я хачу, – гэта перамога для ўсяго свету, нават не для нас, а перамога для ўсяго свету. Гэта адзіная прэмія, якую я хачу».*

Разгляд і прысуджэнне ўзнагароды адбываецца ў Нарвегіі.

Кандыдатуры павінны быць паведамлены Нобелеўскаму камітэту да 1 лютага.

ПРАТЭСТ

Зняволены ў Расіі ўкраінскі рэжысёр Алег Сянцоў трымае галадоўку другі месяц

14 мая Алег Сянцоў абвясціў бестэрміновую галадоўку з патрабаваннем вызваліць усіх украінскіх палітвязняў, якіх утрымліваюць у турмах Расіі і Крыма.

Актуальных афіцыйных паведамленняў пра стан здароўя Сянцова няма.

Паводле слоў сястры Сянцова Наталлі Каплан, тыдзень таму Алега адвозілі ў рэанімацыю. Цяпер ён знаходзіцца ў медчасці калоніі, спыняць галадоўку не збіраецца.

Спецыялісты бальніцы горада Лабытнангі, якія 8 чэрвеня агледзелі ўкраінца, сказалі, што *«асуджаны Сянцоў... пастаянна знаходзіцца пад дынамічнымназіраннем медыцынскіх работнікаў установы, дзе ён адбывае пакаранне»*, *«Сянцову праведзены шэраг клініка-інструментальных даследаванняў»*, а ўрачам калоніі *«далі рэкамэндацыі па далейшым вядзенні пацыента».*

«Не вядома пакуль, ці ўжывалі прымусовае кармленне, як пагражалі. Гэта ўсё будзе вядома ў канцы тыдня. Здавацца ён не збіраецца, паміраць не збіраецца, але і адступаць ад умоў галадання таксама», – распавяла Наталля Каплан.

Кінарэжысёр Алег Сянцоў разам з грамадскім актывістам Аляксандрам Кольчанкам і яшчэ двума людзьмі былі затрыманы расійскімі спецслужбамі ў Крыме ў маі 2014 годп па абвінавачанні ў арганізацыі тэрактаў на акупаваным паўвостраве.

У жніўні 2015 годп Сянцова асудзілі на 20 гадоў калоніі строгага рэжыму. Сянцоў сваёй віны не прызнаў.

Праваабарончы цэнтр «Мемарыял» у Расіі ўнёс Сянцова ў спіс палітвязняў.

Актывісты ва Украіне і свеце патрабуюць ад Расіі і яе прэзідэнта Уладзіміра Пуціна вызваліць Алега Сянцова і іншых незаконна зняволеных украінцаў. Акцыі ў падтрымку праходзяць у многіх краінах і на розных кантынентах .

Еўрапарламент правядзе галасаванне па рэзалюцыі аб правах чалавека ў Расіі і ў прыватнасці аб справе Сянцова.

АВТОРИТЕТЫ

Далай-лама посадил яблоню в Вильнюсе

Духовный лидер Тибета далай-лама посадил в вильнюсском Тибетском сквере, находящемся в микрорайоне Ужупис, посадил яблоню, поздравив таким образом Литву со столетием восстановления государственности.

За посадкой наблюдали несколько сотен человек. Далай-лама произнес речь и вместе с помощниками посадил деревце. Один из сопровождающих его тибетских монахов повязал на деревце ритуальный длинный белый шарф – хадак, буддистский символ гостеприимства и дружественности.

Литва восстановила государственность 16 февраля 1918 года, когда в Вильнюсе был провозглашен Акт независимости Литвы.

В своей речи далай-лама поблагодарил литовцев за их поддержку, оказываемую тибетцам. *«Эмпатия небольшого народа к другому небольшому народу»*, – сказал он.

Тибет лишился автономии от Китая в 1951 году, когда Пекин ввел войска на эту территорию, объявившую независимость. Китай утверждает, что тогда освободил Тибет, однако некоторые местные жители обвиняют центральные власти в религиозном и культурном гнете.

Далай-лама отметил, что буддистской культурой интересуются все больше людей как в самом Китае, так и в мире. *«Уже сейчас многие китайцы демонстрируют благосклонность к традициям тибетских буддистов, которые основываются не только на вере, но и на аналитической медитации»*, – сказал духовный лидер Тибета.

Это четвертый визит далай-ламы в Литву.

Президент Литвы Даля Грибаускайте не стала встречаться с далай-ламой. Духовный лидер отнесся к этому философски: *«Куда бы я ни ехал, для меня важнее встретиться с людьми, а только тогда с несколькими лидерами».*

Президент Грибаускайте последний раз встречалась с далай-ламой во время его приезда в Литву в 2013 году. Это вызвало большое возмущение Китая, так как Пекин считает далай-ламу сепаратистом и не признает его деятельности.

Фото из «Фейсбука» правозащитницы Елены Тонкачевой.

ПЕРСОНЫ

Шалом, Ваня!

Шоумен Иван Ургант получил израильское гражданство.

Вслед за Романом Абрамовичем гражданином Израиля стал российский шоумен и телеведущий Иван Ургант. 10 июня он вместе с женой и детьми прошел процедуру репатриации (возвращения на историческую родину) в аэропорту Бен-Гурион в Тель-Авиве и получил удостоверение личности гражданина Израиля (ID-карту гражданина).

Пока не известно, намеревается ли российский шоумен постоянно проживать в Израиле или он получил только заграничный паспорт с правом на безвизовый въезд в 161 государство. Израильский заграничный паспорт входит в двадцатку самых авторитетных паспортов мира. По данным на май 2018 года, он занимает 19-е место в мировом рейтинге паспортов, которые дают максимальную свободу передвижения между странами. В списке российский заграничный паспорт занимает 47-ю позицию. Таким образом, обладатели загранпаспорта Израиля могут свободно посещать на 43 страны больше, чем владельцы паспорта РФ.

Кроме того, летом прошлого года израильский парламент упростил процедуру получения заграничного паспорта: теперь этот документ выдается новым репатриантам сразу по прибытии в страну, а не через год, как практиковалось ранее.

Иван Ургант имеет еврейских родственников по отцовской линии. Его дед, Лев Максович Милиндер, и отец, Андрей Львович Ургант, – известные советские актеры.

За последние месяцы Ургант стал уже третьей российской знаменитостью, получившей гражданство Израиля. До него гражданами Израиля стали актер Эммануил Виторган (свекр Ксении Собчак и отец Максима Виторгана) и миллиардер Роман Абрамович, который получил новый паспорт в конце мая этого года. Сначала эту информацию отрицали как сам бизнесмен, так и Министерство репатриации Израиля, однако позднее сведения подтвердило МВД Израиля.

После процедуры репатриации российский олигарх автоматически стал самым богатым израильским гражданином. Несмотря на это, он на 10 лет освобожден от уплаты налогов в Израиле. Абрамовичу необходимо проводить в стране 183 дня в году, или 425 дней в течение трех лет, в таком случае он сможет до 2028 года не платить налоги на прибыли от всех зарубежных активов, включая валютные вклады, недвижимость, биржевые операции и прочее. Кроме того, олигарху не придется декларировать эти доходы, так как израильский закон о репатриантах освобождает его от этой обязанности.

УСПАМІНЫ

АКУПАЦЫЯ

(чэрвень 1941 – ліпень 1944 г.)

Леанід ЛЫЧ, прафесар, доктар гістарычных навук

Прысвячаю землякам-магілянам часоў вайны і нямецкай акупацыі.

(Працяг. Пачатак У №№31–47.)

Не заўсёды хапаліся за зброю

Улетку 1942 года ўжо многія маладыя магіляне апынуліся ў партызанскіх атрадах. Колькасна павялічыўся, галоўным чынам за кошт мясцовых жыхароў, і Вуздзенскі паліцэйскі гарнізон, у выніку чаго ствараліся магчымасці для пашырэння маштабнай кровапралітнай барацьбы землякоў. І такое сям-там назіралася. Але назіралася і штосьці зусім процілеглае, чаму мне давялося быць сведкам. Поўнаводны прыгажун Нёман улетку вабіў да сябе людзей не толькі ў мірны, але і ў ваенны час. Пры зручным моманце ніяк не маглі сабе адмовіць у задавальненні пабыць на Нёмане моладзь з магіленскіх партызанаў і, зразумела, у такой жа ступені паліцэйскія з правабярэжных вёсак. І трэба ж было здарыцца такому, што ў адзін дзень таго лета невялікія групы мясцовых партызанаў і паліцэйскіх у адначассе выйшлі на яе процілеглыя берагі. Партызаны і паліцэйскія ўбачылі нямала знаёмых твараў. І гэта зразумела, бо многія з іх перад вайной вучыліся ў Магільнянскай школе, хадзілі ў адзін клас, сядзелі за адной партай. Два таталітарныя рэжымы – гітлераўскі і сталінскі – параскідалі іх па розныя бакі барыкад, але яны ўсё ж не сталі зацятымі ворагамі адзін аднаму, не забыліся, што ў іх адна агульная маці – Беларусь. Праўда, з-за асцярогі справа не дайшла да сумеснага купання ў цёплых празрыстых водах Нёмана. А вось гарачыя двухбаковыя спрэчкі вяліся паміж партызанамі і паліцэйскімі. Першыя абвінавачвалі другіх у здрадзе радзіме, службе на карысць акупантаў. У якасці апраўдання на адрас магілянскіх партызанаў несліся словы:

– Жылі б вы са сваімі сем'ямі на правым беразе Нёмана, пад бокам у Вуздзенскай вайсковай і цывільнай адміністрацыі – і вы служылі б ёй. Хто ж гэта захоча пайсці ў партызаны, ведаючы, што такога немцы не даруюць, расстраляюць усю тваю сям'ю?

Для магілянскіх партызанаў гэта не з'яўлялася сур'ёзным аргументам, і яны працягвалі крытыкаваць сваіх землякоў за здраду, раілі пры зручным выпадку са зброяй у руках ісці ў лясы, каб змагацца з ворагам. Так і не пакупаўшыся, партызаны і паліцэйскія пакінулі левы і правы берагі Нёмана і разышліся па розных напрамках.

Не быў сведкам, але чуў ад іншых, што нешта падобнае на апісаную вышэй сустрэчу магілянскія партызаны маладых узростаў наўмысна паспрабавалі арганізаваць з паліцэйскімі на Нёмане паблізу адной з яго правабярэжных вёсак на тэрыторыі былой Заходняй Беларусі. Усё тут адбылося па зусім іншым сцэнарыі. Добра, што партызаны не дзейнічалі ў адкрытую, а захавалі ўсе меры перасцярогі. Першымі адкрылі пальбу паліцэйскія. На вялікае шчасце, партызаны не панеслі ахвяр, хаця і апынуліся ў вельмі складаным становішчы. Выручыў ужо набыты вопыт вядзення бою з улікам мясцовых геаграфічных умоў. Неістотныя раненні атрымаў толькі наш магільнянскі партызан Анцік Хільчук.

Магільнянскія партызаны нясуць страты

Прыемна, а іншым часам і зайздросна было пазіраць, як па вуліцах Магільнага ходзяць з вінтоўкай ці аўтаматам за плячыма тыя, каму я год таму падаваў на воз снапы, з кім разам у полі збіралі каласы. Цяпер старэйшыя за мяне на пяць-шэсць гадоў хлопцы – гэта ўжо партызаны! Некаторыя з іх ужо паспелі паўдзельнічаць у баявых аперацыях і пры першай нагодзе стараліся расказаць пра гэта і дарослым, і дзецям. Нашы сэрцы поўніліся радасцю за сваіх землякоў. А вось у першыя дні снежня 1942 года замест радасці ўсё мястэчка ахапіў вялікі смутак: у Лаўскім баі (3 снежня; Капыльшчына) загінулі тры магільнянскія партызаны – Міша Дзесюкевіч, Эдуард Петрашэўскі і Іван Туміловіч. Усяго ж у той дзень ад рук карнікаў загінула 18 партызанаў. Да пачатку бою сярод народных мсціўцаў быў і ўраджэнец Магільнага камсорг Ванька Жыгаловіч, але ён, як расказваў сам, павінен быў пакінуць вясковыя могілкі, дзе акапаліся партызаны, каб дагнаць сваю партызанскую брыгаду і дакласці яе камандаванню аб завяршэнні арганізацыі засады, яе гатоўнасці весці бой з ворагам. Ужо і ў тыя дні, а тым больш пазней, мала хто з дарослых верыў у праўдзівасць інфармацыі камсамольскага важака. Гэта толькі мы, падлеткі, любілі слухаць і давяралі яму. Што словы Ванькі разыходзяцца з рэчаіснасцю, ускосна даказвае той факт, што пасля вайны ён не вельмі любіў паказвацца на вочы магілянам. Жыў і працаваў на кіруючых пасадах у Чэрвені і да сваіх родных прыязджаў толькі пры якой-небудзь важнай нагодзе. Бацька ж загінуўшага ў Лаўскім баі Мішы Дзесюкевіча Іваначка, будучы ў нецвярозым стане, часта паўтараў:

– Падставілі майго сыночка, падставілі.

Пэўная рацыя была ў гэтых роспачных словах Іваначкі. Камандаванне партызанскай брыгады №300 імя К.Я.Варашылава свядома паслала на мясцовыя могілкі вёскі Клецішчы на верную смерць 19 партызанаў, каб цаною іх жыцця забяспечыць сабе адыход у надзейнае месца. Хто ж былі тыя магільнянскія партызаны-смяротнікі? Пра самага адукаванага з іх, з больш-менш багатым жыццёвым вопытам Ваньку Жыгалковіча ўжо сказана. Астатнія тры паканчалі не больш як па чатыры класы, былі прыкладна ўсяго толькі васемнаццацігадовага ўзросту, маласпрактыкаваныя ў баях з ворагам. На гэты ж раз ён меў танкі, бронемашыны, артылерыю. У навуковай, публіцыстычнай, мастацкай літаратуры шмат напісана пра Лаўскі бой. Сцвярджаецца, што за чатыры гадзіны партызаны сваім кулямётна-вінтовачным агнём адбілі восем варожых атак, знішчылі ажно 85 карнікаў (!). Няпроста паверыць у такое, бо ў немцаў не было патрэбы ісці ў лабавую атаку дзеля авалодвання могілкамі. Да таго ж яшчэ вораг меў на ўзбраенні такую магутную ваенную тэхніку. Лаўскі лес не знаходзіцца ад Магільнага на вялікай адлегласці, аднак я ні разочку не чуў ад яго жыхароў пра забітых на подступах да могілак вёскі Клецішчы 85 немцаў. Гэта ж зусім неверагодна мець столькі забітых для такога невялічкага пятачка тэрыторыі ды плюс яшчэ 18 загінуўшых партызанаў! За такую вялікую колькасць сваіх ахвяр карнікі пусцілі б пад агонь палову Капыльшчыны. Вялікай неаб'ектыўнасцю грашыла і нямецкая, і савецкая ваенная статыстыка. Не магла яна быць іншай і ў партызанаў. Правільна зрабіла рэдакцыя 4-га тома "Энцыклапедыі гісторыі Беларусі", што ў артыкуле "Лаўскі бой 1942" не ўнесла лічбу 85 загінуўшых карнікаў.

Больш у магільнянскіх партызанаў нічога не было накшталт Лаўскага бою. Дзякаваць богу, яны не панеслі істотных страт. Агідная смерць напаткала Мішу Жыгалковіча, таго самага Мішу, які на пачатку нямецкай акупацыі хаваў каля двух месяцаў на вышках свайго дома з вялікай рызыкай для ўласнага жыцця савецкага афіцэра. Нялёгкія, складаныя ўмовы партызанскага жыцця зрабілі да вайны спакойнага, таварыскага Мішу незвычайна жорсткім, непамяркоўным. Не цураўся лішняй чаркі. Ён мог, наведваючы родную маці, сярод белага дня адабраць каня ў тых, хто транзітам праязджаў праз Магільнае. Найчасцей за ўсё гэта былі "заходнікі". Пры супраціўленні пускаў у ход шомпал. Як высветлілася, ён так многа дзе паводзіў сябе, і таму партызанскі суд вынес яму смяротнае пакаранне. Заўважу, што прыкладна пяць гадоў да гэтага яго бацьку, старшыню Магільнянскага сельсавета, расстралялі за перагібы ў барацьбе з "ворагамі" савецкага народа. Як у многім падобныя лёсы бацькі і сына!

За гады акупацыі партызаны стварылі ў Магільным толькі адну сям'ю. Партызанскай жонкай стала мо адна з самых прыгожых дзяўчат – Ларыса Леановіч. Лёс гэтай партызанскай сям'і быў нешчаслівы: у 20-гадовым узросце Ларыса загінула.

(Працяг у наступных нумарах.)

НОВЫЯ ІМЁНЫ

12-гадовы трамбаніст распачне сезон «Джазавых вечароў» у Мінску

23, 30 чэрвеня і 7 ліпеня ў Мінску каля Ратушы адбудуцца канцэрты чарговага сезона праекта «Джазавыя вечары з Банкам БелВЭБ», на якіх выступяць музыканты з розных краін.

Менавіта «Джазавыя вечары» падарылі Мінску фармат штотыднёвых канцэртаў пад адкрытым небам у цэнтры сталіцы.

«Джазавыя вечары – 2018» распачне трамбаніст **Ілля Кісялёў** з пасёлка Чырвоная Слабада Салігорскага раёна, гадаванец мясцовай Дзіцячай школы мастацтваў. Нягледзячы на зусім яшчэ юны для духавіка ўзрост, ён ужо з'яўляецца ўладальнікам Гран-пры конкурсу «Джаз-тайм» (Салігорск, 2016), дыпламантам конкурсу «Щелкунчик» тэлеканала «Культура» (Масква, 2017), а таксама пераможцам і прызёрам іншых мерапрыемстваў.

*– Пасля мінулагодняга поспеху юнай піяністкі **Сафіі Курловіч** мы былі проста абавязаны зрабіць адкрыццё фестывалю таленавітымі дзецьмі традыцыяй,* – адзначае рэжысёр фестывалю

Андрэй Каліна. *– Мы прагледзалі шмат таленавітых дзяцей. У Іллі сапраўдны джазавы штрых і добрае інтаніраванне – нас гэта расчуліла. І гэта не проста механіка, бо трамбон – не тэмпераваны інструмент. На ім нельга націснуць клавішу і атрымаць пэўную ноту. Таму зразумела, што Ілля Кісялёў усё вельмі дакладна чуе і адчувае. Мяркую, што ён мае вялікую будучыню.*

– Я займаюся на трамбоне чатыры гады, – распавёў **Ілля.** *– Калі першы раз яго пабачыў, ён мне адразу спадабаўся. Падалося, што гэта самы складаны інструмент – таму я і захацеў на ім іграць. Акрамя музыкі мне падабаецца ездзіць на рыбалку і сустракацца з сябрамі.*

Канцэрты «Джазавых вечароў» у гэтым годзе будуць праходзіць з 20.30 да 23.00, уваход вольны.

Аліна ВЕТРАВА.

ПРЫВАТНАЕ ЖЫЦЦЁ

Вольга БАРАБАНШЧЫКАВА:

«Цяжарнасць – гэта космас нейкі!»

Вядомая тэнісістка і тэлевядучая Вольга Барабаншчыкава падчас цяжарнасці адкрыла ў сабе новыя якасці.

"Вось ніяк не чакала, што магу баяцца болю, улічваючы тое, што ў вялікім спорце з ім даводзілася жыць практычна штодня! – *шчыра распавяла сваім падпісчыкам у "Інстаграме" Вольга.* – Як высветлілася, я ў гэтым сэнсе крыху (а можа, нават і не крыху!) палахліўка...

Адназначна ўзровень цярплівасці падняўся на новую ступень (даводзіцца стаяць у чэргах пад кабінетам доктара на некаторыя працэдуры, а на чэргі ў мяне алергія!).

Падчас цяжарнасці некаторыя раней важныя аспекты жыцця адышлі на другі план. А яшчэ пачуццё адказнасці адназначна ўзрасло ў разы! Жывеш ужо не толькі для сябе. Увогуле, космас нейкі!.."

Дарэчы, нягледзячы на тое, што Вольга Барабаншчыкава вось-вось стане маці, яна толькі некалькі тыдняў таму перастала займацца спортам.

"Я лічу, што калі няма супрацьпаказанняў, то можна і трэба займацца, натуральна, у зберагальным рэжыме, – *гаворыць Вольга.* – Трэніроўкі плюс правільнае харчаванне (і не за дваіх), прагулкі – і ўсё будзе добра!"

Вера ВІР.

ПРЭЗЕНТАЦЫЯ

Альбом расстраляных паэтаў

Гурт "Buben Naruszewicz Baisan" выпусціў музычна-паэтычны альбом "1937", які складаецца з твораў паэтаў 1930-х гадоў Уладзіміра Дубоўкі, Яўгеніі Пфляўмбаўм, Алеся Дудара, Тодара Кляшторнага, Юлія Таўбіна і Міхася Чарота. Чацвёра з іх былі расстраляны ў часы сталінскага тэрору, верагодна – у Курапатах.

Запіс альбома быў зроблены на дзяржаўным радыё, там адбылася і яго першая прэзентацыя. Удзельнікі гурта Алесь Плотка, Улад Бубен і Леанід Нарушэвіч пракаментавалі ў "Фэйсбуку" выхад альбома: *"Мы цешымся, што яго афіцыйная прэзентацыя адбылася на цэнтральным радыёканале, бо менавіта там мусяць гучаць нацыянальныя героі. Канцэпцыя альбома вельмі простая і сумная: па кожным з названых паэтаў прайшоўся 37-ы год. Іх лёсы не пакідаюць нас абыякавымі, сёння мы імкнёмся вярнуць паэзію 1930-х у сучасны кантэкст".*

У планах гурта прэзентаваць альбом на фэсце ў Ракаве 30 чэрвеня.

Міхась ЗАГОРСКІ.

ПРИГЛАШЕНИЕ

Летний уикенд в белорусском Версале

В конце июня в несвижской резиденции Радзивиллов будет звучать белорусская музыка – в восьмой раз там откроется фестиваль "Вечера Большого театра". Начнется он с концерта "Белорусский романтизм" в несвижском Фарном костеле Божьего Тела. Это будет 22 июня. А на следующий день в театральном зале Несвижского замка прозвучит концерт «Четыре столетия белорусской вокальной музыки». В нем примут участие звезды Большого, среди которых солисты Юрий Городецкий и Илья Сильчуков.

Но, конечно, главным событием фестиваля в Несвиже станет оперный спектакль Дж.Верди «Травиата» в постановке Андрейса Жагарса. Это, по общему признанию, одна из удачных премьер прошедшего сезона. Заглавную партию в драме о любви и смерти парижской куртизанки Виолетты Валери будет петь молодая солистка Ирина Кучинская. За дирижерский пульт встанет известный маэстро Андрей Галанов.

В заключительный день фестиваля артисты Большого дадут гала-концерт, и Несвиж утонет в прекрасной музыке. А почему бы и нет? Лето – это маленькая жизнь. А без музыки, как писал один знаменитый философ, жизнь была бы настоящей ошибкой.

Виктория ДРОЗД.

Звезда «Большого» Илья Сильчуков.

УТРАТА

Ему было 67 лет…

*Вчера ушел из жизни известный врач-онколог, проработавший в этой сфере несколько десятков лет и до 2009 года возглавлявший РНПЦ онкологии и медицинской радиологии им.Н.Н.Александрова **Иосиф Залуцкий**. Ему было 67 лет.*

Последние годы Иосиф Викторович страдал от онкологического заболевания.

Иосиф Залуцкий родился в деревне Мумишки Поставского района Витебской области. Учился в медицинском училище в Молодечно и в медицинском институте в Минске. Работал клиническим ординатором, врачом-радиологом радиологического отделения НИИ онкологии и медицинской радиологии (нынешний РНПЦ онкологии и медицинской радиологии им.Н.Н.Александрова). После аспирантуры трудился в лаборатории гипертермии и клинической терапии, отделении реабилитации и брахитерапии, отделении общей онкологии и пластической хирургии этого же исследовательского института.

В 2000 году ему дали звание профессора, и в это же время он возглавил РНПЦ.

С 2001 года он был главным внештатным онкологом Минздрава, а с 2010 года – заместителем академика-секретаря отделения медицинских наук Национальной академии наук Беларуси, директором Института физиологии Национальной академии наук.

Иосиф Викторович был известен как высокопрофессиональный специалист в области онкологии опорно-двигательного аппарата, головы, шеи, реконструктивно-восстановительной хирургии.

Он автор более 445 научных и научно-методических работ, десяти монографий, обладатель 28 патентов.

В одном из комментариев он говорил, что на развитие рака в том числе может повлиять и стресс.

«Стресс играет в канцерогенезе основополагающую роль. Начинаешь беседовать с пациенткой и слышишь: «Я потеряла мужа, он погиб. Раньше я была такая здоровая, работала в колхозе, как конь, не покладая рук». И это может быть как рак желудка, так и меланома кожи. Этой проблемой необходимо заняться очень серьезно», – считал Иосиф Залуцкий.

Прощание с Иосифом Викторовичем пройдет сегодня, 15 июня, с 11.00 до 13.00 в БелМАПО по адресу: улица Петруся Бровки, 3.

ПОНЕДЕЛЬНИК, 18 ИЮНЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 00.30 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 18.15, 00.10 «Зона Х».
09.10 «Главный эфир».
10.20, 12.10, 18.35, 19.20 «Черная кровь». С.
12.50, 13.05, 14.35, 15.25 «Люба. Любовь». Сериал.
15.15, 18.00 «Новости региона».
17.05 «Белорусское времечко».
21.00 «Панорама».
21.50 «Наши».
22.10 «След». Сериал.
23.50 «Арена».
00.50 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Телеутро».
09.00, 18.35, 22.10 «Тэлебарометр».
09.30, 20.00 «Понять. Простить».
10.30 «Копейка в копейку».
11.10 «Камень, ножницы, бумага».
11.45 «Свидание для мамы».
12.50 «Мир наизнанку. Непал».
13.50 «Утиные истории». Мультсериал.
15.05 «Тайна Красной планеты».
16.35 «Невозможное». Х/ф.
19.15 «Суперлото».
21.00 «Барышня-крестьянка».
22.05 «КЕНО».
22.15 «Орел и решка. Кругосветка».
23.15 «Иди сюда и танцуй».
23.20 «Анжелика». Сериал.
00.25 «Сыграй меня, если сможешь».

Беларусь 3

07.00 «Дабраранак».
07.35, 12.20 «Беларуская кухня».
08.05, 12.00, 19.55 «Навіны культуры».
08.20, 12.15 «Гэты дзень».
08.25 «Нацыянальны хіт-парад».
09.20, 15.50 «Каралі эпізоду».
10.00 «Навукаманія».
10.25 «Музеі Беларусі».
10.55, 16.30 «У пошуках капітана Гранта». С.
12.50 «Беларусь як песня».
13.15 «Наперад у мінулае».
13.40, 22.25 «Хроніка Перамогі».
14.05, 21.05 «Трэцяя ракета». М/ф.
15.25 «Размаўляем па-беларуску».
17.40 «Вялікі перапынак». Серыял.
20.10 «Майстэрня. Гісторыя аднаго мастака».
20.40 «Калыханка».
22.50 «Святло далёкай зоркі».

Беларусь 5

07.15 Футбол. Чемпионат мира.
09.15, 22.50 Футбол. Дневник чемпионата мира.
09.45 «Итоги недели».
10.25 «Большой спорт».
11.10 Баскетбол.
13.00 «Игры «на вырост».
13.30, 23.25 Теннис. Турнир WTA.
14.50 Футбол. Чемпионат мира. Швеция – Южная Корея (в перерыве – «Спорт-центр»).
16.50 «Тренировочный день».
17.20 «Фактор силы».
17.50 Футбол. Чемпионат мира. Бельгия–Панама (в перерыве – «Спорт-центр»).
19.50 «Спорт-центр».
20.05 «Время футбола».
20.50 Футбол. Чемпионат мира. Тунис–Англия (в перерыве – «Спорт-центр»).

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.10, 07.10, 08.10 «Наше утро».
09.10 «Контуры».
10.00 «Жить здорово!».
11.10 «Модный приговор».
12.25, 13.10 «Города-герои. Тула».
13.50 «Контрольная закупка».
14.25 «Легенды цирка».
15.00 «Давай поженимся!».
16.20 «Мужское/женское».
17.30, 18.20 «На самом деле».
18.55 «Удача в придачу!» с «Евроопт». Дневник.
19.00 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.10 «Садовое кольцо». Сериал.
22.25 «Белый тигр». Х/ф.
00.20 «Неудача Пуаро». Сериал.
01.25 «Ночные новости».

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России».
10.55 «Погода на неделю».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.40 «Комната смеха».
13.35 «Наше дело».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.35 «О самом главном».
15.45 «60 минут».
17.35 «Судьба человека».
18.45 «Андрей Малахов. Прямой эфир».
20.40 «Две жизни». Сериал.
22.15, 23.10 «Склифосовский». Сериал.
00.05 «Вечер».

НТВ-Беларусь

05.55 «Астропрогноз».
06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
06.10, 07.10 «Деловое утро НТВ».
07.55, 08.05 «Возвращение Мухтара». Сериал.
08.55 «Супруги». Сериал.
09.40 «За гранью».
10.25 «Дорожный патруль». Сериал.
12.10 «Жди меня».
13.25, 18.30 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
14.00 «ППС». Сериал.
15.00, 16.35 «Лесник». Сериал.
17.25 «ДНК».
19.45 «Морские дьяволы. Смерч». Сериал.
21.25 «Мельник». Сериал.
23.10 «ЧП.by».
23.35 «Итоги дня».
00.05 «Свидетели». Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 23.00 «СТВ-спорт».
09.00 «Неделя».
10.05 «Дальние родственники».
10.40 «Большой завтрак».
11.15 «Следаки».
11.40 «Под прикрытием». Сериал.
13.50 «Иллюзионист». Х/ф.
15.40 «Пища богов».
16.50 «Большой город».
17.35 «Водить по-русски».
17.55, 00.30 «Туристы». Сериал.
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Белые волки-2». Сериал.
22.00 «Смотреть всем!».
23.05 «Самые шокирующие гипотезы».
23.45 «Загадки человечества».

Мир

06.00, 08.05 «Месть и закон». Х/ф.
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 00.00 «Новости».
08.25, 10.05, 13.15 «Улицы разбитых фонарей-5». Сериал.
14.00, 03.45 «Дела семейные. Битва за будущее».
15.00 «Дела семейные. Новые истории».
16.15, 02.20 «Игра в кино».
17.10, 18.05 «Возвращение Мухтара-2». Сериал.
19.25 «Джамайка». Сериал.
22.10 «Удачный обмен». Х/ф.
00.10 «Никита». Х/ф.
03.15 «Другой мир».
04.40 «Оса». Сериал.

Россия Культура

06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 «Новости культуры».
06.35 «Легенды мирового кино».
07.05 «Эффект бабочки».
07.35, 20.05 «Правила жизни».
08.10 «Высокая награда». Х/ф.
09.40, 17.45 «Мировые сокровища».
10.15, 18.00 «Наблюдатель».
11.10, 23.50 «ХХ век».
12.25 «Семь стариков и одна девушка». Х/ф.
13.45 «Черные дыры. Белые пятна».
14.30 «Библейский сюжет».
15.10, 01.40 Д.Шостакович. Симфония №8. Государственный академический симфонический оркестр России имени Е.Ф.Светланова.
16.15 «На этой неделе… 100 лет назад. Нефронтовые заметки».
16.45 «Агора».
19.00 «Крым. Загадки цивилизации».
19.45 «Главная роль».
20.30 «Спокойной ночи, малыши!».
20.45 «Наука без границ».
21.30 «Цвет времени».
21.40 «Исторические путешествия Ивана Толстого».
22.10 «Следователь Тихонов». Сериал.
23.00 «Память».
01.00 «Ораниенбаумские игры».
02.45 «Джотто ди Бондоне».

Белсат

07.00, 21.00, 01.35 «Аб'ектыў».
07.15 «Над Нёмнам».
07.30, 21.25 «Беларускі клімат».
07.55, 13.25 «Гісторыя пад знакам «Пагоні».
08.05, 19.15 «Welcome ў Беларусь».
08.30, 18.20 «Невядомая Беларусь»: «Каханне па-беларуску». Д/ф.
09.00, 22.50 «Вівіен Амсалем хоча развесціся». М/ф.
10.55 «Аўтастопам па Беларусі».
11.20 «Цягнік на свабоду». Д/ф.
12.50 Belsat Music LIVE.
13.35 «Каханыя сёстры». М/ф.
15.55 «Ранча». Серыял.
16.45 «Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча».
17.10 «Браты». Д/ф.
18.55 «Мова нанова»: «Заходняя Беларусь. Паланізмы».
19.40 «Загадкі беларускай гісторыі»: «Мір, горад».
20.00, 00.45 «Вось так».
20.15, 01.00 «Студыя «Белсат».
21.50 «Сведкі»: «Паддашак».
22.05 «Размовы эксперта».
22.20 «Мапа свету, які гіне». Дак.серыял.

ВТОРНИК, 19 ИЮНЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30, 00.30 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 18.15, 00.10 «Зона Х».
09.10, 22.10 «След». Сериал.
10.55, 12.10, 18.35, 19.20 «Любовь и разлука». Сериал.
13.10 «Детский доктор».
13.40 «День в большом городе».
14.40, 15.25 «Горничная». Сериал.
15.15, 18.00 «Новости региона».
17.05 «Белорусское времечко».
21.00 «Панорама».
21.50 «Специальный репортаж».
23.50 «Сфера интересов».
00.50 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Телеутро».
09.00, 19.40 «Тэлебарометр».
09.05, 19.45 «Слепая». Док.сериал.
10.25, 17.40 «Что делает твоя жена?». Сериал.
12.25 «Барышня-крестьянка».
13.35 «Научи жену рулить».
14.35 «Семья 3D».
15.10, 23.10 «Анжелика». Сериал.
16.15, 00.15 «Ничего себе ньюз».
16.20, 00.20 «Пин_код».
17.05 «Сыграй меня, если сможешь».
20.45 «Обмен женами».
22.00 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».
22.05 «Орел и решка. Кругосветка».

Беларусь 3

07.00 «Дабраранак».
07.35, 12.20 «Беларуская кухня».
08.05, 12.00, 20.00 «Навіны культуры».
08.20, 12.15, 20.15 «Гэты дзень».
08.25, 18.35 «Пётр Лешчанка. Усё, што было…». Серыял.
09.20, 17.50 «Каралі эпізоду».
10.00 «Камертон».
10.25 «Музеі Беларусі».
10.55, 16.45 «У пошуках капітана Гранта». С.
12.50 «Беларусь як песня».
13.15 «Песні маёй душы».
14.20, 22.35 «Хроніка Перамогі».
14.45, 21.05 «Воўчая зграя». М/ф.
16.15 «Размаўляем па-беларуску».
19.30 «Ваша лато», «Пяцёрачка».
20.20 «На прыродзе».
20.40 «Калыханка».
23.00 «Люблю і памятаю».
23.40 «Святло далёкай зоркі».

Беларусь 5

07.15, 11.05 Футбол. Чемпионат мира.
09.20, 22.50 Футбол. Дневник чемпионата мира.
09.50 «Время футбола».
10.35 «Легенды мирового спорта».
13.00 «Пит-стоп».
13.30, 16.50, 19.50, 23.55 Теннис. Турнир WTA.
14.50 Футбол. Чемпионат мира. Колумбия–Япония (в перерыве – «Спорт-центр»).
17.50 Футбол. Чемпионат мира. Польша–Сенегал (в перерыве – «Спорт-центр»).
20.50 Футбол. Чемпионат мира. Россия–Египет (в перерыве – «Спорт-центр»).
23.25 «Спорт-кадр».

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.10, 07.10, 08.10 «Наше утро».
09.10 «Игорь Кириллов. Как молоды мы были».
10.00 «Жить здорово!».
11.10 «Модный приговор».
12.25, 13.10 «Города-герои. Москва».
14.00 «Легенды цирка».
14.35 «Давай поженимся!».
15.35, 16.20 «Мужское/женское».
16.55 «На самом деле».
18.20 «Удача в придачу!» с «Евроопт».
19.00 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.10 «Садовое кольцо». Сериал.
22.20 «Оттепель». Сериал.
23.45 «Наш Спартак».
00.20 «Неудача Пуаро». Сериал.
01.25 «Ночные новости».

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.35, 20.40 «Две жизни». Сериал.
13.35 «Наше дело».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.35 «О самом главном».
15.45 «60 минут».
17.35 «Судьба человека».
18.45 «Андрей Малахов. Прямой эфир».
22.15, 23.10 «Склифосовский». Сериал.
00.15 «Вечер».

НТВ-Беларусь

05.55 «Астропрогноз».
06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
07.55, 08.05 «Возвращение Мухтара». Сериал.
08.55 «Супруги». Сериал.
09.40, 23.10 «ЧП.by».
10.25 «Дорожный патруль». Сериал.
12.10 «Суд присяжных».
13.25, 18.35 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
14.00 «ППС». Сериал.
15.00, 16.35 «Лесник». Сериал.
17.30 «ДНК».
19.45 «Морские дьяволы. Смерч». Сериал.
21.20 «Мельник». Сериал.
23.35 «Итоги дня».
00.05 «Свидетели». Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 23.00 «СТВ-спорт».
09.00, 00.10 «Загадки человечества».
10.40, 23.05 «Самые шокирующие гипотезы».
11.20 «Следаки».
11.45 «Под прикрытием». Сериал.
13.50 «Белые волки-2». Сериал.
15.35 «Пища богов».
16.50 «Центральный регион».
17.35 «Водить по-русски».
17.55, 01.45 «Фирменная история». Сериал.
20.00 «Столичные подробности».
20.15 «Меч». Сериал.
22.00 «Смотреть всем!».
23.50 «Автопанорама».

Мир

06.00, 08.05, 05.10 «Оса». Сериал.
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 00.00 «Новости».
08.25, 10.05, 13.15 «Улицы разбитых фонарей-5». Сериал.
14.00, 04.10 «Дела семейные. Битва за будущее».
15.00 «Дела семейные. Новые истории».
16.15, 01.00 «Игра в кино».
17.10, 18.05 «Возвращение Мухтара-2». Сериал.
19.20 «Джамайка». Сериал.
23.00, 00.10 «Бомжиха». Х/ф.
01.55 «Удачный обмен». Х/ф.
03.45 «Другой мир».

Россия Культура

06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 «Новости культуры».
06.35 «Легенды мирового кино».
07.05 «Пешком…».
07.35, 20.05 «Правила жизни».
08.05, 22.10 «Следователь Тихонов». Сериал.
09.00, 15.10 «Музыка мира и войны».
09.40, 19.45 «Главная роль».
10.15, 18.00 «Наблюдатель».
11.10, 00.30 «ХХ век».
12.20 «Ораниенбаумские игры».
13.00 «Сати. Нескучная классика…».
13.40 «Магия звука и чудеса науки».
14.30, 23.00 «Память».
15.55 «Эрмитаж».
16.20 «2 Верник 2».
17.05 «Цвет времени».
17.20, 01.35 «Записная книжка хроникера. Дмитрий Федоровский».
17.45 «Мировые сокровища».
19.00 «Крым. Загадки цивилизации».
20.30 «Спокойной ночи, малыши!».
20.45 «Наука без границ».
21.40 «Исторические путешествия Ивана Толстого».
23.50 «Тем временем».
02.05 «Дмитрий Маслеев исполняет фортепианные сонаты Л.Бетховена и С.Прокофьева».
02.45 «Васко да Гама».

Белсат

07.00, 11.40, 20.00, 00.15 «Вось так».
07.10, 11.55, 20.15, 00.25 «Студыя «Белсат».
07.50, 12.30, 21.00, 01.05 «Аб'ектыў».
08.15, 12.55 «Размовы эксперта».
08.30, 17.50 «Невядомая Беларусь»: «Лінія Сталіна» на дзіцячай далоні». Д/ф.
09.30 «Час гонару». Серыял.
10.15 «200.000 абаротаў». Рэпартаж.
10.45, 18.50 «Мова нанова»: «Што? Дзе? Калі?».
11.10, 17.25 «Мапа свету, які гіне». Дак. серыял.
13.10 «Кожны з нас»: «Хатняя адукацыя».
14.05 «Вівіен Амсалем хоча развесціся». М/ф.
15.55 «Ранча». Серыял.
16.50 «Гісторыя пад знакам «Пагоні».
17.00 «Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча».
19.15 «Вяскоўцы».
19.40 «Загадкі беларускай гісторыі»: «Гомельскі шарм. Гарадская архітэктура ХХ стагоддзя».
21.25 «Глыбокая вада». Серыял.
22.15 «Рапарт»: «Дзяржава і грамадства».
22.45 «Горад затопленых багоў». Д/ф.
23.30 «Інстынкт». Серыял.

СРЕДА, 20 ИЮНЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 00.25 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 18.15, 00.05 «Зона Х. Криминальные новости».
09.10, 22.10 «След». Сериал.
10.55, 12.10, 18.35, 19.20 «Любовь и разлука». Сериал.
13.10 «Детский доктор».
13.40 «День в большом городе».
14.40, 15.25 «Горничная». Сериал.
15.15, 18.00 «Новости региона».
17.05 «Белорусское времечко».
21.00 «Панорама».
21.50 «Актуальное интервью».
23.45 «Сфера интересов».
00.45 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Телеутро».
09.00, 19.45 «Тэлебарометр».
09.05, 19.50 «Слепая». Док.сериал.
10.20, 17.40 «Что делает твоя жена?». Сериал.
12.25 «Барышня-крестьянка».
13.35 «Научи жену рулить».
14.35 «Семья 3D».
15.10, 23.05 «Анжелика». Сериал.
16.15, 00.10 «Ничего себе ньюз».
16.20, 00.15 «Пин_код».
17.05 «Сыграй меня, если сможешь».
20.50 «Обмен женами».
22.00 «Спортлото 5 из 36», «КЕНО».
22.05 «Орел и решка. Кругосветка».

Беларусь 3

07.00 «Дабраранак».
07.35, 12.20, 20.10 «Беларуская кухня».
08.05, 12.00, 19.55 «Навіны культуры».
08.20, 12.15 «Гэты дзень».
08.25, 18.35 «Пётр Лешчанка. Усё, што было…». Серыял.
09.20, 17.50 «Каралі эпізоду».
10.00 «Камертон».
10.25 «Музеі Беларусі».
10.55, 16.45 «У пошуках капітана Гранта». Серыял.
12.50 «Беларусь як песня».
13.15 «Любите каждый миг».
14.25, 22.30 «Хроніка Перамогі».
14.55, 21.05 «Фруза». М/ф.
16.20 «Размаўляем па-беларуску».
19.30 «Запіскі на палях».
20.40 «Калыханка».
23.00 «Люблю і памятаю». Кампазітар, народны артыст СССР Яўген Глебаў.
23.40 «Святло далёкай зоркі».

Беларусь 5

07.15, 10.15 Футбол. Чемпионат мира.
09.15, 22.50 Футбол. Дневник чемпионата мира.
09.45 «Спорт-кадр».
12.25 «Спорт-микс».
12.35 «Козел про футбол».
12.55 «Легенды мирового спорта».
13.30, 16.50, 19.50, 23.55 Теннис. Турнир WTA.
14.50 Футбол. Чемпионат мира. Португалия–Марокко (в перерыве – «Спорт-центр»).
17.50 Футбол. Чемпионат мира. Уругвай – Саудовская Аравия (в перерыве – «Спорт-центр»).
20.50 Футбол. Чемпионат мира. Иран–Испания (в перерыве – «Спорт-центр»).
23.25 «Слэм-данк».

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.10, 07.10, 08.10 «Наше утро».
09.10 «Николай Рыбников. Парень с Заречной улицы».
10.00 «Жить здорово!».
11.10 «Модный приговор».
12.25, 13.10 «Города-герои. Одесса».
13.50 «Контрольная закупка».
14.25 «Легенды цирка».
15.00 «Давай поженимся!».
16.20 «Мужское/женское».
17.30, 18.20 «На самом деле».
18.55 «Удача в придачу!» с «Евроопт».
19.00 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.10 «Садовое кольцо». Сериал.
22.20 «Оттепель». Сериал.
23.30 «Репортер».
23.50 «Неудача Пуаро». Сериал.
00.55 «Ночные новости».

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.35, 20.40 «Две жизни». Сериал.
13.30 «Комната смеха».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.35 «О самом главном».
15.45 «60 минут».
17.35 «Судьба человека».
18.45 «Андрей Малахов. Прямой эфир».
22.15, 23.10 «Склифосовский». Сериал.
00.05 «Вечер».

НТВ-Беларусь

05.55 «Астропрогноз».
06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
06.10, 07.10 «Деловое утро НТВ».
07.55, 08.05 «Возвращение Мухтара». Сериал.
08.55 «Супруги». Сериал.
09.40, 23.10 «ЧП.by».
10.25 «Дорожный патруль». Сериал.
12.10 «Суд присяжных».
13.25, 18.35 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
14.00 «ППС». Сериал.
15.00, 16.35 «Лесник». Сериал.
17.30 «ДНК».
19.45 «Морские дьяволы. Смерч». Сериал.
21.25 «Мельник». Сериал.
23.35 «Итоги дня».
00.05 «Свидетели». Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 23.00 «СТВ-спорт».
09.00, 23.50 «Загадки человечества».
10.40, 23.05 «Самые шокирующие гипотезы».
11.25 «Автопанорама».
11.45 «Сдвинутый». Сериал.
13.50, 20.15 «Меч». Сериал.
15.35 «Пища богов».
16.50 «Самая полезная программа».
17.35 «Водить по-русски».
17.55, 01.25 «Фирменная история». Сериал.
20.00 «Столичные подробности».
21.55 «Смотреть всем!».

Мир

06.00, 08.05, 04.25 «Оса». Сериал.
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 00.00 «Новости».
08.25, 10.05, 13.15 «Улицы разбитых фонарей-5». Сериал.
14.00, 03.25 «Дела семейные. Битва за будущее».
15.00 «Дела семейные. Новые истории».
16.15, 00.10 «Игра в кино».
17.10, 18.05 «Возвращение Мухтара-2». Сериал.
19.20 «Джамайка». Сериал.
22.05 «Бомжиха-2». Х/ф.
01.05 «Американская дочь». Х/ф.
02.55 «Другой мир».

Россия Культура

06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 «Новости культуры».
06.35 «Легенды мирового кино».
07.05, 15.55 «Пешком…».
07.35, 20.05 «Правила жизни».
08.05, 22.10 «Следователь Тихонов». Сериал.
09.00, 15.10 «Музыка мира и войны».
09.40, 19.45 «Главная роль».
10.15, 18.00 «Наблюдатель».
11.10, 23.50 «ХХ век».
12.15, 00.55 «Pгоневесомость».
12.55 «Искусственный отбор».
13.35 «Архитектура и погода».
14.30, 23.00 «Память».
16.25 «Ближний круг Николая Цискаридзе».
17.20, 01.35 «Записная книжка хроникера. Дмитрий Федоровский».
17.45 «Мировые сокровища».
19.00 «Крым. Загадки цивилизации».
20.30 «Спокойной ночи, малыши!».
20.45 «Наука без границ».
21.40 «Исторические путешествия Ивана Толстого».
02.05 «Джованни Солима и Клаудио Бохоркес. Сочинения для виолончели Л.Лео, С.Прокофьева.
02.45 «Цвет времени».

Белсат

07.00, 12.30, 20.00, 01.20 «Вось так».
07.10, 12.40, 20.15, 01.35 «Студыя «Белсат».
07.50, 13.20, 21.00, 02.10 «Аб'ектыў».
08.15, 13.45 «Рапарт»: «Дзяржава і грамадства».
08.50, 16.50 «Гісторыя пад знакам «Пагоні».
09.00, 14.15 «Вяскоўцы».
09.25 «Час гонару». Серыял.
10.15 «Каханне ля поплаву». Серыял.
11.00 «Без права на жыццё». Рэпартаж.
11.15, 18.50 «Мова нанова»: «Ровары».
11.40, 17.25 «Горад затопленых багоў». Д/ф.
14.45 «200.000 абаротаў». Рэпартаж.
15.15 «Глыбокая вада». Серыял.
16.00 «Ранча». Серыял.
17.00 «Кулінарныя падарожы Роберта Макловіча».
18.10 «Невядомая Беларусь»: «Небяспечны архіў. Рэабілітацыя» Д/ф.
19.20 «Эксперт».
19.40 «Загадкі беларускай гісторыі»: «Мінск. Ад «пляца Волі» да «плошчы Свабоды».
21.25 «Пажарнікі». Серыял.
22.10 «Людскія справы»: «Шанаванне памяці загінуўшых ад рэпрэсій у нашай краіне – справа не толькі няўдзячная, але і небяспечная».
22.45 «Абарваныя жыцці: Уладзімір Высоцкі». Д/ф.
23.35 «Вяселле». М/ф.

ЧЕТВЕРГ, 21 ИЮНЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 00.30 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 18.15, 00.10 «Зона Х. Криминальные новости».
09.10, 22.10 «След». Сериал.
10.55, 12.10, 18.35, 19.20 «Любовь и разлука». Сериал.
13.10 «Детский доктор».
13.40 «День в большом городе».
14.40, 15.25 «Горничная». Сериал.
15.15, 18.00 «Новости региона».
17.05 «Белорусское времечко».
21.00 «Панорама».
21.50 «Дело жизни. Возрождение».
23.50 «Сфера интересов».
00.50 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Телеутро».
09.00, 19.35 «Тэлебарометр».
09.05, 19.40 «Слепая». Док.сериал.
10.10, 17.40 «Снайпер. Оружие возмездия». Сериал.
12.20 «Барышня-крестьянка».
13.25 «На ножах».
14.30 «Семья 3D».
15.10, 23.20 «Анжелика». Сериал.
16.15, 00.25 «Ничего себе ньюз».
16.20, 00.30 «Пин_код».
17.05 «Сыграй меня, если сможешь».
20.40 «Свадьба вслепую».
22.15 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».
22.20 «Орел и решка. Кругосветка».

Беларусь 3

07.00 «Дабраранак».
07.35, 12.20, 20.10 «Беларуская кухня».
08.05, 12.00, 19.55 «Навіны культуры».
08.20, 12.15 «Гэты дзень».
08.25, 18.35 «Пётр Лешчанка. Усё, што было…». Серыял.
09.20, 17.50 «Каралі эпізоду».
10.00 «Камертон».
10.25 «Музеі Беларусі».
10.55, 16.45 «У пошуках капітана Гранта». Серыял.
12.50 «Беларусь як песня».
13.15 Аўтарскі канцэрт кампазітара Алега Елісеенкава.
14.35, 22.25 «Хроніка Перамогі».
15.00, 21.05 «Круглянскі мост». М/ф.
16.20 «Размаўляем па-беларуску».
19.30 «Запіскі на палях».
20.40 «Калыханка».
22.50 «Люблю і памятаю».
23.30 «Святло далёкай зоркі».

Беларусь 5

06.55, 10.25 Футбол. Чемпионат мира.
08.55, 22.50 Футбол. Дневник чемпионата мира.
09.25 «Слэм-данк».
09.55 «Игры «на вырост».
12.30 «Легенды мирового спорта».
13.00, 16.50, 19.50, 23.25 Теннис. Турнир WTA.
14.50 Футбол. Чемпионат мира. Дания–Австралия (в перерыве – «Спорт-центр»).
17.50 Футбол. Чемпионат мира. Франция–Перу (в перерыве – «Спорт-центр»).
20.50 Футбол. Чемпионат мира. Аргентина–Хорватия (в перерыве – «Спорт-центр»).

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.10, 07.10, 08.10 «Наше утро».
09.10 «Теория заговора».
10.00 «Жить здорово!».
11.10 «Модный приговор».
12.25, 13.10 «Города-герои. Севастополь».
13.50 «Контрольная закупка».
14.25 «Легенды цирка».
15.00 «Давай поженимся!».
16.20 «Мужское/Женское».
17.30, 18.20 «На самом деле».
18.55 «Удача в придачу!» с «Евроопт». Дневник.
19.00 «Пусть говорят».
20.00 «Время».
21.10 «Садовое кольцо». Сериал.
22.20 «Оттепель». Сериал.
23.25 «Неудача Пуаро». Сериал.
00.30 «Ночные новости».

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.35, 20.40 «Две жизни». Сериал.
13.30 «Комната смеха».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.35 «О самом главном».
15.45 «60 минут».
17.35 «Судьба человека».
18.45 «Андрей Малахов. Прямой эфир».
22.15, 23.10 «Склифосовский». Сериал.
00.05 «Вечер».

НТВ-Беларусь

05.55 «Астропрогноз».
06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
06.10, 07.10 «Деловое утро НТВ».
07.55, 08.05 «Возвращение Мухтара». Сериал.
08.55 «Супруги». Сериал.
09.40, 23.10 «ЧП.by».
10.25 «Дорожный патруль». Сериал.
12.10 «Суд присяжных».
13.25, 18.30 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
14.00 «ППС». Сериал.
15.00, 16.35 «Лесник». Сериал.
17.25 «ДНК».
19.45 «Морские дьяволы. Смерч». Сериал.
21.20 «Мельник». Сериал.
23.35 «Итоги дня».
00.05 «Свидетели». Сериал.

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 23.00 «СТВ-спорт».
09.00, 01.45 «Загадки человечества».
10.40 «Самые шокирующие гипотезы».
11.25 «Следаки».
11.50 «Сдвинутый». Сериал.
13.50, 20.35 «Меч». Сериал.
15.35 «Пища богов».
16.50 «Минск и минчане».
17.35 «Водить по-русски».
17.50 «Фирменная история». Сериал.
20.00 «Столичные подробности».
20.15 Специальный репортаж СТВ.
22.20 «Смотреть всем!».
23.05 «Автопанорама».
23.25 «Брестская крепость». Х/ф.

Мир

06.00, 05.25 «Оса». Сериал.
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 00.00 «Новости».
08.05, 10.05, 13.15, 19.25 «Джамайка». Сериал.
14.00, 04.25 «Дела семейные. Битва за будущее».
15.00 «Дела семейные. Новые истории».
16.15 «Игра в кино».
17.10, 18.05 «Возвращение Мухтара-2». Сериал.
22.10 «Одна война». Х/ф.
00.10 «Бомжиха». Х/ф.
02.00 «Бомжиха-2». Х/ф.
03.55 «Другой мир».

Россия Культура

06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.30 «Новости культуры».
06.35 «Легенды мирового кино».
07.05 «Пешком…».
07.35, 20.05 «Правила жизни».
08.05, 22.10 «Следователь Тихонов». Сериал.
08.55 «Константин Циолковский».
09.00, 15.10 «Музыка мира и войны».
09.40, 19.45 «Главная роль».
10.15, 18.00 «Наблюдатель».
11.10, 23.50 «ХХ век».
12.15 «Кто придумал ксерокс?».
12.55 «Абсолютный слух».
13.35 «Уловки памяти».
14.30, 23.00 «Память».
15.50 «Нефертити».
15.55 «Пряничный домик».
16.25 «Линия жизни».
17.20, 01.35 «Записная книжка хроникера. Дмитрий Федоровский».
17.45 «Мировые сокровища».
19.00 «Крым. Загадки цивилизации».
20.30 «Спокойной ночи, малыши!».
20.45 «Наука без границ».
21.40 «Исторические путешествия Ивана Толстого».
00.55 «Молнии рождаются на земле. Телевизионная система «Орбита».
02.05 А.Шнитке. Концерт №1.
02.45 «Цвет времени».

Белсат

07.00, 12.15, 20.00, 01.10 «Вось так».
07.10, 12.30, 20.15, 01.20 «Студыя «Белсат».
07.50, 13.05, 21.00, 01.55 «Аб'ектыў».
08.15, 13.35 «Людскія справы»: «Шанаванне памяці загінуўшых ад рэпрэсій у нашай краіне – справа не толькі няўдзячная, але і небяспечная».
08.50 «Эксперт».
09.10 «Без тэрміну даўніны». Рэпартаж.
09.30 «Час гонару». Серыял.
10.15 «Пажарнікі». Серыял.
11.00, 18.50 «Мова нанова»: «Інваліднасць».
11.20, 17.20 «Абарваныя жыцці: Уладзімір Высоцкі». Д/ф.
14.10 «Вяселле». М/ф.
15.55 «Ранча». Серыял.
16.45 «Гісторыя пад знакам «Пагоні».
16.50 «Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча».
18.10 «Невядомая Беларусь»: «Чарга. Гісторыя пытання ці пытанне гісторыі?». Д/ф.
19.10 «Прыват»: «Размеркаванне, або Два гады куды?».
19.40 «Загадкі беларускай гісторыі»: «Слуцкая фартэцыя. Ад дзядзінца да цытадэлі».
21.25 «Бода». Серыял.
22.20 «Кожны з нас»: «Шпакоўня замест дома за мільён долараў».
23.10 «Калыханка пад атамным небам». Д/ф.
00.20 «Пітбуль». Серыял.

ПЯТНИЦА, 22 ИЮНЯ

Беларусь 1

06.00, 07.20, 08.15 «Доброе утро, Беларусь!».
07.00, 08.00, 09.00, 12.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.00, 01.35 «Новости».
07.05, 08.05 «Новости экономики».
07.10, 08.10, 18.15 «Зона Х».
09.10 «След». Сериал.
10.55, 12.10, 18.40, 19.20 «Любовь и разлука». Сериал.
13.10 «Детский доктор».
13.40 «День в большом городе».
14.40, 15.25 «Горничная». Сериал.
15.15, 18.00 «Новости региона».
17.05 «Папаши». Сериал.
21.00 «Панорама».
21.50 «Линия Марты». Сериал.
01.55 «День спорта».

Беларусь 2

07.00 «Телеутро».
09.00, 19.50 «Тэлебарометр».
09.05, 19.55 «Слепая». Док.сериал.
10.10, 17.40 «Снайпер. Оружие возмездия». Сериал.
12.25 «Барышня-крестьянка».
13.30, 21.00 «Человек-невидимка».
14.35 «Семья 3D».
15.10 «Анжелика». Сериал.
16.15 «Ничего себе ньюз».
16.20 «Пин_код».
17.05 «Сыграй меня, если сможешь».
22.00 «Спортлото 5 из 36», «КЕНО».
22.05 «Перл Харбор». Х/ф.

Беларусь 3

07.00 «Дабраранак».
07.35, 20.10 «Беларуская кухня».
08.05, 12.00, 19.55 «Навіны культуры».
08.20, 12.15 «Гэты дзень».
08.25, 18.35 «Пётр Лешчанка. Усё, што было...». Серыял.
09.20, 17.50 «Каралі эпізоду».
10.00, 19.30 «Камертон».
10.25 «Музеі Беларусі».
10.55, 16.45 «У пошуках капітана Гранта». Серыял.
12.20 «Сіла веры».
12.50 «Беларусь як песня».
13.15 «Андрэй Скарынкін. Споведзь». Канцэрт.
14.15, 22.20 «Чорны крумкач».
14.55, 21.05 «Пайсці і не вярнуцца». М/ф.
16.15 «Размаўляем па-беларуску».
20.40 «Калыханка».
23.05 «Жоўты пясочак». М/ф.

Беларусь 5

06.55, 09.55 Футбол. Чемпионат мира.
08.55, 22.50 Футбол. Дневник чемпионата мира.
09.25 «Легенды мирового спорта».
12.00 «Кикнадзе. Мнение».
12.30 «Фактор силы».
13.00, 16.50 Теннис. Турниры WTA.
14.50 Футбол. Чемпионат мира. Бразилия–Коста-Рика (в перерыве – «Спорт-центр»).
17.50 Футбол. Чемпионат мира. Нигерия–Исландия (в перерыве – «Спорт-центр»).
19.50 Пляжный футбол.
20.50 Футбол. Чемпионат мира. Сербия–Швейцария (в перерыве – «Спорт-центр»).
23.25 Легкая атлетика. Международная матчевая встреча. Трансляция со стадиона «Динамо».

ОНТ

06.00, 06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 08.30, 09.00, 11.00, 13.00, 16.00, 18.00, 20.30 «Наши новости».
06.10, 07.10, 08.10 «Наше утро».
09.10 «Идеальный ремонт».
10.00 «Жить здорово!».
11.10 «Модный приговор».
12.25, 13.10 «Города-герои. Ленинград».
13.50 «Контрольная закупка».
14.25 «Легенды цирка».
15.00 «Мужское/Женское».
16.20, 18.20 «В августе 44-го». Х/ф.
18.55 «Удача в придачу!» с «Евроопт». Дневник.
19.00 «Поле чудес».
20.00 «Время».
21.10 «Удача в придачу!». Дневник. Спецвыпуск.
21.15 «Садовое кольцо». Сериал.
22.20 «Оттепель». Сериал.
23.25 «Неудача Пуаро». Сериал.
00.50 «Ночные новости».

РТР-Беларусь

07.00 «Утро России».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 «Вести».
11.35, 20.40, 23.10 «Две жизни». Сериал.
13.30 «Комната смеха».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 «Новости – Беларусь».
14.35 «О самом главном».
15.45 «60 минут».
17.35 «Судьба человека».
18.45 «Андрей Малахов. Прямой эфир».
23.50 «Склифосовский». Сериал.

НТВ-Беларусь

05.55 «Астропрогноз».
06.00, 07.00, 08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Сегодня».
06.10, 07.10 «Деловое утро НТВ».
07.55, 08.05 «Возвращение Мухтара». Сериал.
08.55 «Супруги». Сериал.
09.40, 23.10 «ЧП.by».
10.25 «Дорожный патруль». Сериал.
12.10 «Суд присяжных».
13.25, 18.35 «Обзор. Чрезвычайное происшествие».
14.00 «ППС». Сериал.
15.00, 16.35 «Лесник». Сериал.
17.30 «ДНК».
19.45 «Морские дьяволы. Смерч». Сериал.
23.45 «Брэйн-ринг».

СТВ

06.00, 07.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 часа».
06.10, 17.25 «Минщина».
06.20, 07.45 «Утро. Студия хорошего настроения».
07.40, 20.10, 23.00 «СТВ-спорт».
09.00 Специальный репортаж СТВ.
09.20 «Загадки человечества».
10.40 «Автопанорама».
11.00 «Брестская крепость». Х/ф.
13.50 «Меч». Сериал.
15.35 «Пища богов».
16.50 «Добро пожаловаться!».
17.10 «Дальние родственники».
17.35 «Водить по-русски».
17.55 «Документальный спецпроект».
20.00 «Столичные подробности».
20.15, 23.05 «Следы апостолов». Сериал.
00.30 «Эннио Морриконе: Записки мира». Концерт в Венеции.

Мир

06.00 «Оса». Сериал.
07.00, 08.05, 10.05, 13.15 «Джамайка». Сериал.
08.00, 10.00, 13.00, 16.00, 19.00 «Новости».
14.00 «Дела семейные. Битва за будущее».
15.00 «Дела семейные. Новые истории».
16.15 «Игра в кино».
17.10, 19.20 «Приказано уничтожить! Операция «Китайская шкатулка». Сериал.
21.05 «Женя, Женечка и «катюша». Х/ф.
22.55 «Дом, в котором я живу». Х/ф.
00.55 «Держись, шоубиз!».
01.25 «Достучаться до звезды».
01.55 «Салон красоты». Х/ф.
03.40 «Тонкие нити любви». Х/ф.

Россия Культура

06.30, 07.00, 07.30, 08.00, 10.00, 15.00, 19.30, 23.00 «Новости культуры».
06.35 «Легенды мирового кино».
07.05 «Пешком...».
07.35 «Правила жизни».
08.05 «Следователь Тихонов». Сериал.
08.50 «Эдуард Мане».
09.00, 18.45 «Трудная дорога к фронту».
09.40 «Главная роль».
10.20 «Антоша Рыбкин». Х/ф.
11.10, 01.05 «ХХ век».
12.15 «Молнии рождаются на земле. Телевизионная система «Орбита».
12.55 «Острова».
13.35 «Фабрика мозга».
14.30 «Память».
15.10 «Галя». Х/ф.
16.00 «Письма из провинции».
16.30 «Тихо Браге».
16.35 «Билет в Большой».
17.20 «В погоне за славой». Х/ф.
19.45 «Государственная граница. Год сорок первый». Х/ф.
22.05 «Линия жизни».
23.20 «Близкие». Х/ф.
02.10 «Искатели».

Белсат

07.00, 12.35, 20.00, 02.30 «Вось так».
07.10, 12.50, 20.15, 02.40 «Студыя «Белсат».
07.50, 13.25, 21.00, 03.20 «Аб’ектыў».
08.15, 14.15 «Кожны з нас»: «Шпакоўня замест дома за мільён долараў».
09.05 «Над сістэмай». Рэпартаж.
09.25 «Час гонару». Серыял.
10.10 «Сага старадаўняй пушчы». Дак.серыял.
11.05, 18.40 «Мова нанова»: «Народны строй».
11.25, 17.00 «Калыханка пад атамным небам». Д/ф.
13.50 «Прыват»: «Размеркаванне, або Два гады куды?».
15.05 «Бода». Серыял.
16.00 «Ранча». Серыял.
16.50 «Гісторыя пад знакам «Пагоні».
18.10 «Невядомая Беларусь»: «Лініія Сталіна». Гонар ці ганьба?». Д/ф.
19.05 «Асабісты капітал».
19.25 «Побач з намі».
19.40 «Загадкі беларускай гісторыі»: «Нясвіж. Ідэальны горад Радзівілаў».
21.25 «Intermarium: Вайна ўсіх супраць усіх».
22.15 «Афрыка».Серыял.
23.05 «Маю права».
23.30 «Каханкі з лесу». Д/ф.
00.05 «Карцар». Рэпартаж.
00.40 «Заверaная копія». М/ф.

ПОСЛЕ СОБЫТИЯ

Футбол и сила искусства

Что может собрать вместе знаменитых певцов и артистов? Концерт? Ну, это банально. Чаще всего звезды (мужчины, естественно) вместе собираются на футбол – причем не смотреть, а играть. А концерт – это уже потом как приложение к спорту.

Вот по такому задорному сценарию несколько лет подряд в Москве проходит международный футбольно-музыкальный фестиваль "Арт-футбол". В нем обычно принимают участие команды из многих стран. В этом году приехали сборные из Словении, Сербии, Румынии, Великобритании, Казахстана, Аргентины... В том числе артисты-футболисты из Беларуси.

Конечно, состав сборной часто меняется, ее участники то на съемках, то на спектаклях, то на гастролях, но в этом году, можно сказать, звезды небесные сошлись с желанием звезд театра и эстрады, и они смогли отвести душу на футбольном поле. Вот некоторые имена белорусской сборной: певцы Альберт Скороход и Валерий Дайнеко, артисты театра и кино Павел Харланчук, Сергей Жбанков, Юрий Винченко, телеведущие Евгений Булка и Владимир Галыгин, пианист Кирилл Кедук... Ну, и для укрепления спортивной мощи были приглашены знаменитые профессиональные футболисты Александр Глеб и Анатолий Байдачный.

Да, призовое место белорусская команда не заняла, но многие матчи провела просто с блеском: например, артистическую Польшу наши обыграли со счетом 5:0, а Казахстан – 4:0. Первое место в футболе заняла сборная Румынии (второй год подряд). А арт-футбольная команда Беларуси стала бронзовым призером в концертном состязании.

Виктория ДРОЗД.

СУББОТА, 23 ИЮНЯ

Беларусь 1

06.10 «Існасць».
06.35, 21.45 «Лучик». Сериал.
08.25 «Кулинарная дипломатия».
09.00, 12.00, 15.00 «Новости».
09.10 «Зона Х. Итоги недели».
09.45 «Здоровье».
10.40 «Байки Митяя». Сериал.
11.20 «Дача».
12.10 «50 рецептов первого».
12.50, 15.45 «Линия Марты». Сериал.
15.15 «Краіна».
17.40 «Осколки счастья». Сериал.
21.00 «Панорама».
01.35 «День спорта».

Беларусь 2

06.55 «Фиксики».
07.15 «Волшебник Изумрудного города». Х/ф.
08.20, 21.55 «Тэлебарометр».
08.25 «Камень, ножницы, бумага».
09.05 «На ножах».
10.10 «Научи жену рулить».
11.20 «Головоломка». Мультфильм.
12.55 «Под солнцем Тосканы». Х/ф.
14.55 «Копейка в копейку».
15.35 «Барышня-крестьянка».
16.45 «Обмен женами».
18.10 «Перл Харбор». Х/ф.
21.15 «Сыграй меня, если можешь».
22.00 «Спортлото 6 из 49», «КЕНО».
22.05 «Глубоководный горизонт». Х/ф.
00.00 «Орел и решка. Кругосветка».

Беларусь 3

07.35 «Сіла веры».
08.00, 14.10, 20.15 «Навіны культуры».
08.15, 20.30 «Гэты дзень».
08.20, 11.20 Мультфільмы.
08.50 «Соль зямлі». Серыял.
10.00 «Беларуская кухня».
10.30 «Жывая культура».
10.55 «Размаўляем па-беларуску».
12.00 «Вялікі перапынак». Серыял.
14.30 «Навукаманія».
14.55 «Паўжыцця ў дарозе». Юбілейны канцэрт Дзяніса Майданава.
16.35 «Легенды кіно».
17.15 «Паветраны рамізнік». М/ф.
18.25 «Дзяржаўная граніца». Серыял.
20.40 «Калыханка».
21.05 «Размах крылаў». М/ф.
22.35 «Ён і Яна».
23.50 «Святло далёкай зоркі». Памяці кампазітара Віктара Помазава.

Беларусь 5

07.05 Футбол. Чемпионат мира.
09.05, 22.50 Футбол. Дневник чемпионата мира.
09.35 «Легенды мирового спорта».
10.05 Легкая атлетика.
12.10 «Большой спорт».
12.55 «Тренировочный день».
13.30, 16.50 Теннис. Турнир WTA.
14.50 Футбол. Чемпионат мира. Бельгия–Тунис (в перерыве – «Спорт-центр»).
17.50 Футбол. Чемпионат мира. Южная Корея – Мексика (в перерыве – «Спорт-центр»).
19.50 Пляжный футбол.
20.50 Футбол. Чемпионат мира. Германия–Швеция (в перерыве – «Спорт-центр»).
23.25 Смешанные единоборства. UFC.

ОНТ

07.00, 09.00, 16.00 «Наши новости».
07.10 «Перед рассветом». Х/ф.
09.10 «Смешарики. Новые приключения».
09.30 «Ирина Пегова. В роли счастливой женщины».
10.35 «На наш вкус».
11.20 «Теория заговора».
12.15 «Идеальный ремонт».
13.05, 16.20 «Тайны города «Эн». Сериал.
17.15 «Кто хочет стать миллионером?».
18.50 «Сегодня вечером».
20.00 «Наши новости. Субботний выпуск».
20.45 «Метеогид».
21.05 «Удача в придачу!» с «Евроопт». Дневник.
21.10 «Садовое кольцо». Сериал.
22.20 «Оттепель». Сериал.
23.30 «Жги!». Х/ф.

РТР-Беларусь

07.00, 13.15 «Комната смеха».
07.25 «Чокнутая». Сериал.
10.40 «По секрету всему свету».
11.00, 20.00 «Вести».
11.20 «Живые истории».
12.10 «Пятеро на одного».
13.00 «Наше дело».
14.15 «Аншлаг и компания».
16.30 «Потому что люблю». Сериал.
19.55 «Погода на неделю».
20.55 «Привет, Андрей!».
22.40 «Мишель». Сериал.

НТВ-Беларусь

06.20 «Астропрогноз».
06.25 «Час Волкова». Сериал.
08.00, 10.00, 16.00 «Сегодня».
08.20 «ЧП.by».
08.55 «Врачебные тайны плюс».
09.25 «Я хочу это увидеть!».
10.25 «Главная дорога».
11.10 «Еда живая и мертвая».
12.10 «Квартирный вопрос».
13.20 «Поедем, поедим!».
14.20 «Жизнь впереди». Х/ф.
16.25 «Следствие вели...».
17.15 «Секрет на миллион».
19.00 «Центральное телевидение».
20.00 «Детская Новая волна – 2018».
21.45 «Киллеры». Х/ф.
23.30 «Казаки». Сериал.

СТВ

06.25 «Студенты-2». Сериал.
08.05 «Анфас».
08.20 «Пища богов».
10.00 «Жить в доме и другие полезные вещи».
10.30 «Самая полезная программа».
11.20 «Минск и минчане».
11.50 «Документальный спецпроект».
13.30, 16.30, 19.30 «24 часа».
13.45, 23.25 «Родня». Х/ф.
15.35 «Секретные территории».
16.45 «Большой город».
17.20 «Водить по-русски».
17.40 «Следы апостолов». Сериал.
20.00 «СТВ-спорт».
20.10 «Васаби». Х/ф.
21.45 «Титаник». Репортаж с того света».
01.00 «Группа Deep Purple». Концерт в Вероне.

Мир

06.00 «Как в ресторане».
06.30 Мультфильмы.
07.30 «Союзники».
08.00 «Секретные материалы».
08.30 «Ой, мамочки!».
09.00 «Культ/Туризм».
09.30 «Наше кино. История большой любви».
10.00, 16.00, 19.00 «Новости».
10.15 «Игра в кино».
11.10 «Двенадцать стульев». Х/ф.
14.15 «Ресторан господина Септима». Х/ф.
16.15, 19.15 «Немного не в себе». Сериал.
04.55 «Любимые актеры 2.0».

Россия Культура

06.30 «Государственная граница. Год сорок первый». Х/ф.
08.55 Мультфильмы.
10.00 «Обыкновенный концерт».
10.25 «В погоне за славой». Х/ф.
11.50, 01.15 «Жизнь в воздухе».
12.40 «Мифы Древней Греции».
13.10 «Эрмитаж».
13.35 «Иван Лапиков. Баллада об актере...».
14.15 «Моя судьба». Сериал.
18.00, 02.05 «Искатели».
18.45 «История моды».
19.40 «Поздняя встреча». Х/ф.
21.00 «Агора».
22.00 «Арт-футбол».
23.35 «Джейн Эйр». Х/ф.
02.50 Мультфильм для взрослых.

Белсат

07.00 «Вось так».
07.10 «Студыя «Белсат».
07.50, 21.00, 01.25 «Аб’ектыў».
08.15 «Маю права».
08.40 «Асабісты капітал».
09.00 «Прыват»: «Размеркаванне, або Два гады куды?».
09.25 «Час гонару». Серыял.
10.10 «Пацукі». Мультсерыял.
10.20, 10.30 «Прыгоды і паходы». Мультсерыял.
10.40 «Ранча «Піковая сямёрка». Серыял.
11.10 «Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча».
11.35 «Горад затопленых багоў». Д/ф.
12.20 «Невядомая Беларусь»: «Лінія Сталіна». Гонар ці ганьба?». Д/ф.
12.55 «Афрыка». Серыял.
13.45 «Рапарт»: «Дзяржава і грамадства».
14.15 «Людскія справы»: «Шанаванне памяці загінуўшых ад рэпрэсій у нашай краіне – справа не толькі няўдзячная, але і небяспечная».
14.50 «Афрыканскае даміно». Рэпартаж.
15.10, 23.25 «Intermarium: Вайна ўсіх супраць усіх».
16.00 «Ранча». Серыял.
16.50 «Заверaная копія». М/ф.
18.35 «Над Нёмнам».
18.55 «Аўтастопам па Беларусі».
19.15 «Паўторнае выкарыстанне». Д/ф.
20.30 «Беларускі клімат».
21.15 «Чырвонае і сіняе». М/ф.
22.55 Belsat Music LIVE.
00.15 «Каханкі з лесу». Д/ф.
00.50 «Карцар». Рэпартаж.
01.45 «Каралева Бона». Серыял.

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 24 ИЮНЯ

Беларусь 1

06.30 «Байки Митяя». Сериал.
07.00 «Лучик». Сериал.
08.50 Слово Митрополита Тадеуша Кондрусевича на праздник Святого Ионна Крестителя.
09.00, 12.00, 15.00 «Новости».
09.10 «Арсенал».
09.45 «Коробка передач».
10.25 «Народное утро».
11.05 «Вокруг планеты».
12.10 «Новости. Центральный регион».
12.35 «50 рецептов первого».
13.15 «Мышеловка на три персоны». Х/ф.
15.15 «Твой город».
15.30 «Папаши». Сериал.
16.40 «Девушка с персиками». Сериал.
20.35 «Навіны надвор’я».
21.00 «Главный эфир».
22.10 «Осколки счастья». Сериал.

Беларусь 2

07.00 «Фиксики».
07.20 «Под солнцем Тосканы». Х/ф.
09.15, 20.00 «Тэлебарометр».
09.20 «Мир наизнанку. Непал».
10.25 «Научи жену рулить».
11.30 «Свидание для мамы».
12.40 «Утиные истории». Мультсериал.
13.55 «Семья 3D».
14.30 «Обмен женами».
15.50 «Глубоководный горизонт». Х/ф.
17.50 Футбол. Чемпионат мира. Япония–Сенегал. Прямая трансляция.
20.35 «Свадьба вслепую».
22.10 «Спортлото 5 из 36», «КЕНО».
22.25 «Красавчик Алфи». Х/ф.
00.15 «Орел и решка. Кругосветка».

Беларусь 3

07.25, 00.20 «Святыні Беларусі».
07.50 «Размовы пра духоўнае».
08.00, 13.05, 20.15 «Навіны культуры».
08.15, 13.20, 20.30 «Гэты дзень».
08.20 Мультфільм.
08.40, 21.05 «Калі можаш, даруй...». М/ф.
10.05 «Наперад у мінулае».
10.25 «Нацыянальны хіт-парад».
11.20 «Майстры і куміры».
12.15 «Вялікія мастакі».
13.25 «Дзяржаўная граніца». Серыял.
15.20 «Жывая культура».
15.45 Канцэрт Юрыя Антонава.
17.00 «Размах крылаў». М/ф.
18.30 «Соль зямлі». Серыял.
20.40 «Калыханка».
22.30 «Святло далёкай зоркі».
22.55 «Уладзімір Співакоў запрашае...». V Міжнародны фестываль.

Беларусь 5

07.15 Футбол. Чемпионат мира.
09.15, 22.50 Футбол. Дневник чемпионата мира.
09.45 Легкая атлетика.
11.55 «Спорт-микс».
12.05 «Кикнадзе. Мнение».
12.35 «Игры «на вырост».
13.05 «Пит-стоп».
13.40 Пляжный футбол. Евролига. Баку. Беларусь–Франция.
14.50 Футбол. Чемпионат мира. Англия–Панама (в перерыве – «Спорт-центр»).
16.50 Теннис. Турнир WTA.
18.40 Футбол. «Беларусбанк». Чемпионат Беларуси. БАТЭ (Борисов) – «Шахтер» (Солигорск) (в перерыве – «Спорт-центр»).
20.40 «Спорт-центр».
20.50 Футбол. Чемпионат мира. Польша–Колумбия (в перерыве – «Спорт-центр»).
23.25 «Итоги недели».

ОНТ

07.00, 09.00, 16.00 «Наши новости».
07.10 «Любимая женщина механика Гаврилова». Х/ф.
09.10 «Воскресная проповедь».
09.25 «Здоровье».
10.35 «Угадай мелодию».
11.15 «Марина Ладынина. От страсти до ненависти».
12.15 «Честное слово».
13.05, 16.20 «Тайны города «Эн». Сериал.
17.20 «Кто хочет стать миллионером?».
18.20, 21.05 «Песня года Беларуси 2018».
20.00 «Контуры».
22.40 «Оттепель». Сериал.
23.50 «Что? Где? Когда?». Летняя серия игр.

РТР-Беларусь

07.00 «Комната смеха».
07.45 «Эта женщина в окне...». Х/ф.
09.20 «Эгоист». Х/ф.
11.00, 20.00 «Вести».
11.20 «Сам себе режиссер».
12.15 «Утренняя почта».
13.00 «Смехопанорама».
13.30 «Когда все дома».
14.30 «Смеяться разрешается».
16.20 «Любовь до востребования». Х/ф.
18.20 «Лига удивительных людей».
21.45 «Разорванные нити». Сериал.
00.50 «Воскресный вечер».

НТВ-Беларусь

06.15 «Астропрогноз».
06.20 «Час Волкова». Сериал.
08.00, 10.00, 16.00 «Сегодня».
08.20 «Однажды...».
08.55 «Их нравы».
09.15 «Кто в доме хозяин?».
10.25 «Первая передача».
11.05 «Чудо техники».
11.55 «Дачный ответ».
13.05 «НашПотребНадзор».
14.05 «Киллеры». Х/ф.
16.20 «Следствие вели...».
18.05 «Новые русские сенсации».
19.00 «Итоги недели».
20.10 «Ты не поверишь!».
21.05 «Звезды сошлись».
22.40 «Казаки». Сериал.

СТВ

06.10 «Студенты-2». Сериал.
07.50 «Пища богов».
08.45 «Добро пожаловаться!».
09.05, 16.00 «Автопанорама».
09.30 «Васаби». Х/ф.
11.10 «Большой завтрак».
11.50, 22.30 «Документальный спецпроект».
13.30, 16.30 «24 часа».
13.45 КВН. ¼ финала Международной лиги. Вторая игра.
15.45 «Дальние родственники».
16.50 «Центральный регион».
17.20 «Водить по-русски».
17.40 «Следы апостолов». Сериал.
19.30 «Неделя».
20.35 «Тайна в их глазах». Х/ф.
00.10 «Соль». Валерия.
01.40 «Секретные территории».

Мир

06.00 «Миллион вопросов о природе».
06.10, 07.00 Мультфильмы.
06.30 «Такие странные».
07.15 «Салон красоты». Х/ф.
09.00 «Достояние республик. Восьмидесятые».
09.30 «Наше кино. История большой любви».
10.00, 16.00 «Новости».
10.15 «Как в ресторане».
10.45, 16.15, 19.30, 01.00 «Жить сначала». Сериал.
18.30, 00.00 «Вместе».
03.20 «Шарада». Х/ф.
05.35 «Оса». Сериал.

Россия Культура

06.30 «Мой генерал». Х/ф.
08.50 Мультфильмы.
09.30 «Мифы Древней Греции».
09.55 «Обыкновенный концерт».
10.25 «Свинарка и пастух». Х/ф.
11.50, 01.40 «Жизнь в воздухе».
12.40 «Эффект бабочки».
13.10 «Арт-футбол».
14.40 «Джейн Эйр». Х/ф.
16.20 «Пешком...».
16.50 «По следам тайны».
17.40 «Пастухи солнца».
18.35 «Романтика романса».
19.30 «Новости культуры».
20.10 «Запомните меня такой». Х/ф.
22.25 «Архивные тайны».
22.50 «Царская невеста».
02.30 Мультфильм для взрослых.

Белсат

07.00, 21.00, 23.45 «Аб’ектыў».
07.15, 14.55, 18.55 «Беларускі клімат».
07.40 «Над Нёмнам».
07.55 «Вяскоўцы».
08.20 «Пацукі». Мультсерыял.
08.30, 08.40 «Прыгоды і паходы». Мультсерыял.
08.50 «Ранча «Піковая сямёрка». Серыял.
09.20 «Сага старадаўняй пушчы». Дак. серыял.
10.10 «Басанож на свеце».
10.40 «Кулінарныя падарожжы Роберта Макловіча».
11.05 «Аўтастопам па Беларусі».
11.25 «Мова нанова»: «Рэстаўрацыя».
11.50 «Эксперт».
12.10, 23.15 Belsat Music LIVE.
12.40 «Кожны з нас». «Шпакоўня замест дома за мільён долараў».
13.30 «Невядомая Беларусь»: «Чарга. Гісторыя пытання ці пытанне гісторыі?». Д/ф.
14.10 «Загадкі беларускай гісторыі»: «Нясвіж. Ідэальны горад Радзівілаў».
14.25 «Гісторыя пад знакам «Пагоні».
14.35 «Над сістэмай». Рэпартаж.
15.25 «Паўторнае выкарыстанне». Д/ф.
16.45 «Чырвонае і сіняе». М/ф.
18.20 «Урокі чытання». Рэпартаж.
18.40 «Вандроўкі па Гродзеншчыне».
19.20 «Побач з намі».
19.35 «За кратамі – ніякай паранджы». Д/ф.
20.35 «Welcome ў Беларусь».
21.15 «Размовы эксперта».
21.35 «Апантаны». М/ф.
00.05 «Дэкалог, тры». М/ф.

Адрас рэдакцыі: 220030 Мінск, вул.Энгельса, 34а.
Прыёмная: тэл./факс (017) 328-68-71. Рэкламны аддзел (017) 328-66-09.
nvonlineinfo@gmail.com http://www.nv-online.info

Падпісныя індэксы:
63222 – для індывідуальных падпісчыкаў,
632222 – для прадпрыемстваў і арганізацый.

Заснавальнік і галоўны рэдактар Іосіф Паўлавіч СЯРЭДЗІЧ

9 772071 964000 18048

Паколькі ў рэдакцыі няма магчымасці рэцэнзаваць і вяртаць нявыкарыстаныя матэрыялы, яна пакідае права ўступаць у перапіску за сабой. За інфармацыю, размешчаную ў рэкламных аб'явах, рэдакцыя не адказвае. Могуць друкавацца матэрыялы, у якіх пазіцыя аўтараў не падзяляецца газетай. Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі №947 ад 6 студзеня 2010 г. выдадзена Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь (пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі №224 ад 6 сакавіка 2000 г.). Надрукавана ў друкарні дзяржаўнага прадпрыемства «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП №02330/106 ад 30.04.2004. Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Падпісана ў друк 14.06.2018 у 17.00. Аб'ём 4 друк. аркушы. Тыраж 23 225 экз. Заказ № 2073.